

NÉPÚJSÁG

2025. március 27.,
csütörtök

LXXVII. évfolyam
69. (21935.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁴⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Továbbgyűrűzik a lakótársulás-botrány

Házkutatás volt a gyanúsítottaknál

Fotó: Szer Pálosy Piroska

Március 26-án hajnalban a gazdasági rendőrség munkatársai a marosvásárhelyi ügyészek kíséretében 17 helyen tartottak házkutatást több marosvásárhelyi lakótársulásnál tapasztalt rendellenesség ügyében.

Vajda György

Amint a március 18-i lapszámunkban megírtuk, az Egyesülés és a Tudor negyedben levő lakótársulásokat adminisztráló személy a vádak szerint több millió lejt tulajdonított el nagyrészt úgy, hogy sem a lakótársulások által az Aquaserv vízszolgáltató felé felhalmozott, sem

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Tömbház és mélygarázs lesz a Mures Mall mögött

A marosvásárhelyi helyi tanács csütörtöki ülésén szerepel egy olyan határozattervezet, amely a város egyik „régibb sebé” kívánja begyógyítani.

Magánóra: divat, vagy tényleg ekkora szükség van rá?

Az utóbbi hét évben háromszorosára nőtt a romániai szülők által a gyerekeik oktatására fizetett összeg: a legtöbb pénz a magánórákra megy.

Hiteles információk fiataloknak

A Mind the Gap első része A nagybetűs élet kihívásai címet kapta, ez egyfajta bevezető azokba a témákba, amelyek igazán érintik a fiatalokat.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

A kisebbik rossz logikája

Vajda György

A közelgő államelnök-választások kapcsán két közvélemény-kutató cég, a CURS és az Avangarde eredményei is azt mutatják, hogy az elnökválasztások első fordulóját mintegy 30 százalékkal George Simion szélsőséges pártvezér nyerné, a második helyre – a CURS szerint – Crin Antonescu, a kormánykoalíció jelöltje, míg a harmadikra Nicușor Dan független jelölt kerülne. Az Avangarde szerint a két utóbbi helyet cserélne a versenyben. Közismert, hogy az RMDSZ a kormánykoalíció tagjaként Crin Antonescut támogatja, ezáltal arra ösztönzi szavazóit, a romániai magyarokat, hogy támogassák a közös jelöltet. Crin Antonescu jelöléséről a közösségi médiában (és nem csak ott) olyan vélemények terjednek, hogy rossz választás volt egy visszavonult politikus újra helyzetbe hozni. Többben meg azt kifogásolják, hogy míg ifjúságügyi miniszter volt, és más politikai szerepet töltött be, nem igazán voltak eredményei. A vélemények között az is szerepel, hogy az RMDSZ-nek – különösen itt Maros megyében – nem volt felhőtlen a kapcsolata a Nemzeti Liberális Párttal, most pedig a liberális jelöltet támogatná. Mindenben van igazság, azonban a politika logikája más. A nagyobb kockázatot jelentő szélsőséges Călin Georgescu félreállításával még nem szűnt meg az a veszély, hogy az ország élére hasonló gondolkodású politikus kerül. Ami nemcsak az RMDSZ-nek, a romániai magyaroknak és más kisebbségeknek is katasztrofális lenne, tegyük hozzá, európai politikai kontextusban is, hiszen köztudott, hogy több országban is megerősödött a szélsőjobboldal. Ne tévesszen meg senkit se a magyarországi, se az európai politikai párt által hirdetett szuverenitás koncepció.

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁRCIUS

27

CSÜTÖRTÖK

Ma HAJNALKA, LIDIA,

holnap GEDEON, JOHANNA napja

Az év 86. napja, hátravan 279 nap

6:13

5:24

18:44

16:16

A nappal hossza: 12 óra 31 perc

Időjárás

Szórványos eső

Hőmérséklet: max.: 17 °C min.: 10 °C

naptár

Isten éltesse!

GEDEON: héber eredetű, jelentése megfektetlen, egyesek szerint esetleg kétélű kard, kardforgató vagy sebzett kezű vagy romboló, pusztító.

JOHANNA: a János név latin Johannes alakjának a női párja. A jelentése: Isten kegyelméből.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. március 26.	
1 €	4,9761 lej
1 \$	4,6113 lej
100 Ft	1,2428 lej
1 g arany	448,2116 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Munkálatok a Dózsa György utcában

A héten többféle munkát – csatornafedelekek szintre emelése, zöldövezetek rendezése, kerékpársávok átalakítása az útkereszteződésekben a biztonságosabb közlekedés érdekében – zajlik Marosvásárhelyen a Dózsa György utcában, az Állomás tér és a Béga utca között. A terv szerint a munkálatok március 31-éig, hétfőig tartanak, a határidő azonban az időjárás függvényében változhat – tájékoztat közösségi oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Imadélután az unitárius templomban

A marosvásárhelyi kövesdombi unitárius templomban csütörtökön (ma) délután 6 órától újabb nagyböjti imadélutánra kerül sor. A szószéki szolgálatot Gál Zoltán gagyi unitárius lelkész végzi, aki gyermek- és ifjúkorában a marosvásárhelyi unitárius egyházközség tagja volt. Az istentiszteletet követően lelkészi szolgálata mellett falugondnoki szolgálatáról is beszélni fog. Az imadélutánra minden érdeklődőt szeretettel hívnak.

Mesedélután a gyermekkönyvtárban

A Maros Megyei Könyvtár gyermekrészlegén március 27-én, csütörtökön (ma) 18 órától mesedélutánra várják az 5–12 éves gyermekeket. A már hagyományossá vált együttléten a mesehallgatás mellett kézműves-foglalkozás és játék is lesz.

Fesztiválon és turnén A két Korea egyesítése

A kecskeméti Szín-Tár Fesztivál fődíját nyerte el a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem végzős hallgatóinak előadása, a Porogi Dorka rendezte A két Korea újraegyesítése. A kecskeméti fellépés után a marosvásárhelyi színisek turnéra indulnak, Magyarország és Erdély több városában lépnek fel az előadással. Budapesten, a Bethlen Téri Színházban április 1-jén, 3-án Miskolcon, 4-én Szatmárnémetiben, 6-án Temesváron, 7-én Nagyváradon látható az előadás. Rövid pihenő után 14-én Sepsiszentgyörgyön, 15-én Kézdivásárhelyen zárják a turnét a színisek. Marosvásárhelyen legközelebb április 29-én lehet megtekinteni az előadást a Levél utcai Stúdió 2.1-ben.

Beszélő dokumentumok – Rostás Zoltán könyvbemutatója

Március 28-án, pénteken 17.30-kor a marosvásárhelyi Bolyai utcai Gemma kávézóban mutatják be Rostás Zoltán Beszélő dokumentumok. Interjúk A Hét tudományrovatából című háromkötetes munkáját, a Kritérion kiadványát. A Hétben 1976–1993 között megjelent interjúkról Ágoston Hugó, H. Szabó Gyula és a szerző beszélgetnek.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Új ingatlanfejlesztéssel tüntetik el a város szegyenfoltját
Tömbház és mélygarázs lesz a Mures Mall mögött

A marosvásárhelyi helyi tanács csütörtöki ülésén szerepel egy olyan határozattervezet, amely a város egyik „régi sebet” kívánja begyógyítani. A tanácsnak az urbanisztikai terv módosítására kell rábólintania, amely a Mures Mall mögött évek óta tátongó szemetesgödör eltüntetését szavatolná. A tanács döntésétől függ, hogy megépül-e a saroképület, vagy továbbra is elnapolják a terv kivitelezését. Mi a lényege a döntésnek? – erről Iszlai Tamás városi tanácsos, az urbanisztikai bizottság tagja tájékoztatott.

Mezey Sarolta

Az üres telek sorsával kapcsolatban több éve latolgatják, hogy mit lehet vagy nem lehet építeni a Tudor Vladimirescu és a Liviu Rebreanu utca sarkán, a Mures Mall mögötti üresen álló csúnya sarokra. Voltak olyan elképzelések, hogy az önkormányzat megvásárolná a telekrészt, s oda mélygarázst építenének. Ebből nem lett semmi. 2008-ban elkészült a Mures Mall bővítésére vonatkozó urbanisztikai terv, azonban ez sem valósult meg.

A csütörtöki tanácsülés napirendjére tűzték a szóban forgó városrendezési terv módosítását, amit az urbanisztikai szakbizottság jóváhagyott. Köztudott, hogy a kolozsvári Matrix Investment, a Mures Mall építtetője túlادott az ingatlanon, és az a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem birtokába került. Elképzelhető, hogy a kolozsvári cég a kapott összegből finanszírozná az ingatlanfejlesztést.

A terv szerint egy saroképületet húznának fel, amit két-szintes mélygarázzsal, 96 föld alatti kocsiparkolóval és 77 bicikliparkolóval képzeltek el. Az épület maga hatszintes lesz, 72 lakással, a földszinten üzlethelyiségek kapnak helyet mind a Poklos-patak felől, mind a Liviu Rebreanu utca felől. A mélygarázs bejárata a Liviu Rebreanu utcából nyílik, az épület mögött kisebb zöldövezet kap helyet, ami tulajdonképpen a mélygarázs fölött lesz – mondta Iszlai Tamás.

A tervet nézve látható, hogy az épület civilizált városképet kölcsönöz a környéknek, szépen illeszkedik a jelenlegi „lerobbant” környezetbe.

RENDEZVÉNYEK

Mától francia filmfesztivál Marosvásárhelyen

Március 27–30. között a filmkedvelők a legújabb és legkedveltebb francia filmeket ismerhetik meg a Romániai Francia Intézet által szervezett francia filmfesztiválon, a Maros Megyei Múzeum várbeli Történeti és Régészeti Osztályának Multimédia termében. Az este 7 órától kezdődő vetítések programja: március 27., csütörtök – Nyers gyémánt, rendező: Agathe Riedinger; március 28., péntek – Making-of, rendező: Cédric Kahn; március 29., szombat – Vingt dieux, rendező: Louise Courvoisier; március 30., vasárnap – Le dernier des Juif, rendező: Noé Debré. Jegyek a helyszínen vásárolhatók 10 lejtért. A teljes program és a filmekről részletesebb tájékoztatás a www.festivallf.ro oldalon található. A Romániai Francia Intézet szervezte fesztivál 12 romániai városban zajlik, Marosvásárhelyen a Maros Megyei Múzeum és a Maros Megyei Tanács a társ-szervezője.

Házassági stratégiák és lakodalmi szokások a 18. századi Erdélyben

Ezzel a címmel tart előadást dr. Fehér Andrea történész, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Történeti Intézetének docense március 28-án, pénteken 17.30-tól a marosvásárhelyi Bolyai tér 15. szám alatti Studium HUB-ban. A Castellum Alapítvány szervezte rendezvényen korabeli naplók, önéletírások, visszaemlékezések alapján nyerhetnek bepillantást az érdeklődők a tárgyalt korszak hétköznapijaiba. Az előadás során egyebek mellett gróf Székely Lászlóról is szó lesz, akinek bécsi útjáról írt naplója és önéletírása máig kiapadhatatlan forrása a 18. századi erdélyi világ kutatóinak és szerelmesinek.

Marton Erzsébet préseltvirág-kiállítása

Marton Erzsébet préselt virágokból készült képeiből nyílt kiállítás a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében. A tárlat március 29-ig, szombatig naponta 9–13 óra között látható.

Szimfonikus hangverseny és leckehangverseny

Újabb szimfonikus hangversenyre kerül sor március 27-én, csütörtökön (ma) 19 órától a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Remus Grama vezényli, szólót játszik Marius Boldea zongoraművész. Műsoron: Beethoven-művek. 28-án, pénteken 12 órától román, 13 órától magyar nyelvű leckehangversenyt tartanak a Kultúrpalota nagytermében. A hangverseny témája: Beethoven 6. F-dúr Pasztorális szimfóniája, op. 68. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát ezúttal is Remus Grama vezényli. Román nyelven Remus Grama, magyarul Fülöp Klára tanárnő mutatja be a művet.

Szászrégenben és Marosvásárhelyen a Láthatatlan ünnepek

A Maros Művészegyüttes Láthatatlan ünnepek című új előadásával március 27-én, csütörtökön (ma) 19 órától a szászrégeni Eugen Nicoară Művelődési Házban vendégszerepel. A női rítusok jelentőségét, szépségét és erejét bemutató táncdráma 28-án, pénteken 19 órától Marosvásárhelyen az együttes kövesdombi székhelyén tekinthető meg. Rendező-koreográfus: Lőrincz Hortenzia; alkotótárs-koreográfus: Horváth Zsófia; zene: Dresch Mihály; jelmez: Winklerné Petri-Kiss Borbála; díszlet: Sós Beáta. Jegyek elővételben a 0757-059-594-es telefonszámon vagy a bilete.visitmures.com honlapon foglalhatók.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

Benedek István

Bajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

Vészhelyzeti tartalék felhalmozását javasolja az EB az uniós lakosságnak

Az Európai Bizottság szerint az Európai Uniót is érintő jelenlegi fenyegetések állandó felkészültséget igényelnek, ezért az unió végrehajtó testülete azt javasolja a tagországok lakóinak, hogy halmozzanak fel otthonukban legalább 72 órás túlélést biztosító vészhelyzeti tartalékot.

Az Európai Bizottság iránymutatásokat tett közzé szerdán, amelyekkel segíteni kívánja az uniós országok felkészítését a háztartások 72 órás önellátására annak érdekében, hogy egyebek mellett elegendő vízzel, élelemmel, gyógyszerrel, zsebleppel, illetve elektromos áramforrással, valamint piperecikkkel rendelkezzenek ahhoz, hogy külső segítség nélkül képesek legyenek átvészelni egy esetleges válság első néhány napját. Az uniós bizottság azt javasolja, hogy ne csak a háztartások halmozzanak fel vészhelyzeti készleteket, hanem a tagállamok is raktározzanak gyógyszereket, alapvető nyersanyagokat, élelmiszereket és energiát, valamint rendelkezzenek a minimális vízellátást biztosító rendszerekkel is. A stratégia szerint az Európai Bizottság azt javasolja, hogy minden tagállam legalább évente rendezzen a válságokra felkészítő napot, hogy a civil lakosság és a vállalkozások is tudatosítsák a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség szükségességét. Szerdán, a vészhelyzeti stratégia brüsszeli bemutatásakor Hadja Lahbib válságkezelésért felelős uniós biztos kiemelte: mivel az Európai Unió egyre összetettebb válságokkal és kihí-

vásokkal néz szembe, az EU iránymutatásokkal kívánja támogatni a tagállamokat és javítani Európa képességét az újonnan jelentkező fenyegetések megelőzésére és a reagálásra.

„Az EU pilléreit jelentő béke és stabilitás már nem garantált. Európa fegyveres erőszakkal szembeni felké*szültsége és ellenálló képessége a jövőben kihívásokkal nézhet szembe” – fogalmazott.

A növekvő geopolitikai feszültségektől és konfliktusoktól, a hibrid és kibebiztonsági fenyegetésektől, az információk manipulációjától, a külföldi beavatkozástól az éghajlatváltozásig, valamint a növekvő természeti katasztrófáig az EU-nak készen kell állnia polgárai, a demokrácia és a mindennapi élet szempontjából kulcsfontosságú társadalmi funkcióinak védelmére. „Európa nem engedheti meg magának, hogy tétlenkedjen” – fogalmazott Lahbib.

A stratégia harminc intézkedést és egy cselekvési tervet tartalmaz. Éberségre szólít fel a létfontosságú infrastruktúra, így az energiahálózatok védelmével, a banki tranzakciók elleni folyamatos kibertámadásokkal, a tenger

alatti távközlési kábelek és energiahordozó csővezetékek elleni szabotázsakciókkal, valamint az álhírek és összeesküvés-elméletek külföldi hatalmak általi folyamatos terjesztésével kapcsolatban.

A bizottság javítaná a válságkezelési koordinációt is egy uniós szintű válságközpont létrehozásával. Erősítené a polgári és katonai együttműködést a tagállamok között rendszeres uniós szintű felkészülési gyakorlatok végzése révén, egyesítve ezen a téren a fegyveres erőket, a polgári védelmet, a rendőrséget, a biztonságiakat, az egészségügyi dolgozókat és a tűzoltókat. Átfogó és általános kockázat- és fenyegetéscimkélési rendszer kidolgozását javasolja uniós szinten, segítve ezzel az olyan válságok megelőzését, mint a természeti katasztrófák vagy a hibrid fenyegetések. Vészhelyzeti forgatókönyv kidolgozását javasolja a vállalkozások számára, hogy biztosított maradjon az alapvető nyersanyagok, áruk és szolgáltatások gyors elérhetősége, és rendelkezésre álljon a létfontosságú termékek és eszközök gyártása.

A felkészültség előrelátó megközelítésével az EU ellenállóbb és biztonságosabb kontinensé válhat, amely jobban felkészült a 21. század kihívásaival való szembenézésre – tette hozzá a vészhelyzeti felkészültségi stratégia bemutatásakor a válságkezelésért felelős uniós biztos. *(MTI)*

Argentínában feloldják a titkosítás alól az odamenekült nácikkal kapcsolatos összes dokumentumot

Elrendelte Javier Milei argentin elnök, hogy hozzák nyilvánosságra a második világháború után Argentínában menedékre lelt nácikkal kapcsolatos összes hivatalos titkosított dokumentumot – jelentette be Guillermo Francos, az elnök kabinetfőnöke helyi idő szerint kedden.

Francos a DNWES televízióknak adott interjúban elmondta: azokról a nácikról van szó, akik Argentínába menekültek, és ott hosszú évekig védelem alatt álltak. Az elnök rendelkezése a banki tranzakciókat részletező dokumentumokat, illetve a védelmi minisztérium archív iratait is érinti – tette hozzá a Buenos Aires Times cikke szerint. A kabinetfőnök hangsúlyozta: az intézkedés valamennyi állami intézmény birtokában levő dokumentumra vonatkozik, mert „semmi nem indokolja ezeknek a titkosítását”. Az államfő szerint ezek történelmi dokumentumok, amelyeket bárki számára hozzáférhetővé kell tenni az országos levéltárban. Hozzátette azt is, hogy egy korábbi kormányrendelet értelmében a szóban forgó iratokat már korábban közzé kellett volna tenni, de ez a gyakorlatban végül nem valósult meg. Francos bejelentése előtt egy nappal, hétfőn Manuel Adorni elnöki szóvivő közölte, hogy a kormány nyilvánosságra hozza azokat a titkosított dokumentumokat, amelyek a hadseregnek a katonai diktatúra alatti tevékenységét részletezik. Javier Milei február közepén találkozott Steve Daines amerikai szenátorral, aki a Buenos Aires Times szerint kérte az elnöktől ezeknek a dokumentumoknak a nyilvánosságra hozatalát.

A második világháború után számos náci háborús bűnös lelt menedékre Argentínában. Többen közvetlenül a háború

Josef Mengele fiával

Fotó: Colin Davey

utáni években érkeztek Juan Domingo Perón elnöksége idején, és évtizedeken át háborítatlanul éltek a dél-amerikai országban. Adolf Eichmann például 1950-ben Ricardo Klement álnéven érkezett Argentínába. 1960-ig Buenos Airesben húzta meg magát, amíg az izraeli titkosszolgálat el nem fogta és Izraelbe nem vitte, ahol bíróság elé állították és kivégezték. Ugyancsak Argentínába szökött 1949-ben Josef Mengele, az auschwitzi haláltábor hírhedt orvosa, valamint Erich Priebke egykori SS-tiszt is, aki egészen az 1990-es évekig élt Bariloche városban, amíg ki nem adták az olasz hatóságoknak. *(MTI)*

félelnöki rendszer van. Talán a legfontosabb társadalmi funkciója az, hogy közvetít az állami intézmények, többek között az állam és a társadalom között, kinevezi a kormányt, a parlament javaslatára miniszterelnököt, Románia nevében megkötö a kormány által megtárgyalt nemzetközi szerződéseket, továbbá a fegyveres erők főparancsnoka. Gondoljuk csak el, a felsorolt területeken, hogyan és milyen döntéseket hozhat egy extrém nézeteket valló államelnök, akinek ráadásul (bár nem döntően) nagy arányú támogatottsága van a parlamentben. Az államelnök hagyja jóvá, illetve megvétőzhatja a parlament által hozott törvényeket. Így, amennyiben az államelnök ellenzéki beállítottságú, akkor fennállhat annak a lehetősége, hogy lassítsa, gátolja a jelenlegi, koalíciós partnerek által hozott jogsza-

bályok alkalmazását, ami konfliktusokhoz vezethet, amiből így is van elég mind a kül-, mind a belpolitikában. Crin Antonescut a kormányon levő pártok – így az RMDSZ is – tárgyalások nyomán támogatják. Ennek egyik feltétele az volt, hogy Crin Antonescu az ország Európai Unióhoz való elkötelezettségét erősítse, ami a romániai magyarság érdeke is. Az egyezség garanciája az RMDSZ kormányzati szerepvállalása is, ami tovább biztosítja pl. a magyarok által lakott települések fejlesztését. Ez a siker annak is köszönhető, hogy közösségünk a szélsőséges veszély általi fenyegetettségében összefogott. Továbbra is szükség van arra, hogy támogassuk ezt az irányt. A kisebbik rossz logikája alapján fogadjuk el a kormánykoalíció közös államelnökjelöltjét!

ORSZÁG – VILÁG

Idén is lesz üdülési utalvány a közalkalmazottaknak

A közalkalmazottaknak várhatóan idén is kártyára utalják az üdülési támogatást – számolt be kedd este Sinaia-n a Turisztikai Ügynökségek Országos Szövetségének (ANAT) alelnöke. Adrian Voican az üdülési utalványokról szóló jogszabály idei végrehajtására vonatkozó rendeletet kidolgozó bizottság tanácskozásának következtetéseit ismertette a sajtóval. Emlékeztetett arra, hogy az idei utalványok értékét 1600 lejről 800 lejre csökkentte a kormány. Ezt az összeget pedig azért nem kapták meg eddig a közalkalmazottak, mert nem készült el a jogszabály végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet. Az ANAT alelnöke elmondta, hogy egy korábbi elképzelés szerint idén a 800 lejt csak akkor utalták volna a közalkalmazottaknak, ha számlákkal bizonyítani tudják, hogy legalább 1600 lejt költöttek saját zsebből üdülésre. Belső felmérésekből azonban kiderült, hogy ilyen feltételek mellett az alkalmazottak 85 százaléka inkább lemond idén az állami támogatásról. „Ez így nem működne, a pénzt a kártyájukra kell utalni, és kész. Ne legyen szükség az állam előzetes meghitelezésére” – magyarázta Voican. Szerinte a 800 lej kártyára történő átutalásával már nem nehezedne nyomás a munkáltatóra, hogy „egyfajta gazdasági rendőrségként” számlákat és fizetési megbízásokat ellenőrizzen. Az ANAT alelnöke azzal is érvelt, hogy a 800 lejes állami támogatásból az adók és járulékok levonása után voltaképp csak 640 lejt kapnak a közalkalmazottak. „Minek rendőrséggé válni 640 lejért? Várhatóan elegendő lesz egy egyéni felelősségvállalási nyilatkozat a pénz elköltéséről” – magyarázta. Ugyanakkor reményét fejezte ki, hogy a bizottság munkája ezzel véget ért, és hamarosan megjelenik az üdülési utalványokról szóló miniszteri rendelet. *(Agerpres)*

Felelősségre vonják Hurezeanu külügyminisztert

Az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője, Csoma Botond nem zárja ki, hogy a koalíció meg fogja vitatni a külügyminiszter hozzáállását a román állampolgárok amerikai vízummentességének felfüggesztéséhez. A parlamentben nyilatkozó politikus szerdán kifejtette, hogy nagyon tiszteli Emil Hurezeanut, de szerinte a román diplomácia vezetője az utóbbi időben „nem igazán tud lépést tartani a nemzetközi kapcsolatok új dinamikájával”. Szerinte a külügyminiszternek nem sikerült kommunikációs csatornákat nyitnia a Trump-kormányzattal, a stratégiai partner Egyesült Államokkal, pedig ez létfontosságú lenne Romániának, ha nem akar az orosz érdekszférába kerülni. Csoma úgy vélekedett, hogy az Egyesült Államok, Ukrajna és Oroszország közötti tárgyalásokkal, az ukrainai béke megteremtésével valami meg fog változni a nemzetközi kapcsolatokban. „Ilyen körülmények között nagyon fontos aktív diplomáciával lépést tartani ezzel az új dinamikával, és nagyon fontos kommunikációs csatornákat nyitni a Trump-kormányzattal” – magyarázta. Az RMDSZ frakcióvezetője aggasztónak nevezte, hogy Washington felfüggesztette Románia részvételét az amerikai vízummentességi programban. Ez szerinte azt bizonyítja, hogy a külügyminisztériumban szemléletváltásra van szükség. Ezért újságírói kérdésre válaszolva nem zárta ki, hogy a koalíció meg fogja vitatni Hurezeanu jövőjét a kormányban. *(Agerpres)*

Házkutatás volt a gyanúsítottaknál

(Folytatás az 1. oldalról)

a parkolóhelyekért beszedett pénzösszegeket nem utalta át, illetve más szolgáltatóknak és a pénzügyi hivatalnak (ANAF) sem törlesztette a számlákat. Munkatársunk ez ügyben a marosvásárhelyi önkormányzat tulajdonosi társulásokért felelős osztályvezetőjéhez fordult, hogy tájékoztassa lapunkat az előállt helyzetről, de az osztályvezető nem nyilatkozott az ügyben.

A rendőrség négy bűnvádi eljárást kezdeményezett a lakótársulásoknál feltételezett csalások ügyében. Az így keletkezett kárról a bizonyítékok birtokában később tájékoztatják a nyilvánosságot – áll a rendőrség közleményében.

Korábban a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal az ügyben közleményt adott ki, amelyben megjegyzi, hogy több lakótársulás bejelentéseit követően megbeszélést tartottak, amelyen részt vettek Marosvásárhely alpolgármesterei, az Aquaserv és a Locativ igazgatója. Megállapodtak abban, hogy tájékoztatják a lakótársulásokat arról, hogy felmerült a gyanú, miszerint a közüzemi számlákat be-

fizetik, de nem továbbítják a szolgáltatóknak. Felkérték a lakótársulásokat, hogy ellenőrizzék pénzügyi nyilvántartásaikat, különösen az egyenlegeket és tartozásokat, továbbá vonják be felelősen a pénzügyi ellenőröket a lakótársulások pénzügyi helyzetének vizsgálatára, a 2018/196-os törvény előírásainak alapján.

A közleményben még az áll, hogy a polgármesteri hivatal szorosan együttműködik a hatóságokkal, és minden rendelkezésre álló információt, dokumentumot átad, amely Răzvan Novac adminisztrátorról, valamint az általa kezelt lakótársulásokról szól.

Felkérték a marosvásárhelyi lakótársulásokat, hogy ne kössenek új szerződéseket Răzvan Novac adminisztrátorral vagy az általa vezetett cégekkel, amíg a helyzet nem tisztázódik. Amint megkapják az érintett lakótársulások pénzügyi adatait, az intézmény ellenőrzi azokat, és ha szükséges, értesíti az illetékes hatóságokat. Tegyük hozzá, remélhetőleg a nyilvánosságot is tájékoztatják a fejleményekről.

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház is ünnepel a színházi világnapon

A március 27-i színházi világnappal induló Zöldszínház kampány során a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház elindítja azt a folyamatot, amelynek keretében a továbbiakban minden bemutató alkalmából, az adott előadás premiérjének emlékére az intézmény munkatársai elültetnek majd egy fát a város területén. A világnapon a Ház a blokkok között című előadás előtt, az előcsarnokban 19 órától Bokor Barna színművész olvassa fel az idei színházi világnapi üzenetet, utána koccintás következik, amelyet követően elkezdődik az előadás.

A színházi világnapot 1961-ben

a Nemzetközi Színházi Intézet (ITI) kezdeményezte, 1962-től a nemzetközi színházi közösség évente március 27-én ünnepli, ekkor teszik közzé az adott évi színházi világnapi üzenetet is: évente más és más világhírű személyiséget kérnek fel a világnap nemzetközi üzenetének megfogalmazására. A 2025-ös színházi világnap nemzetközi üzenetének szerzője Theodoros Terzopoulos rendező, pedagógus, író, az Attis Theatre Company alapítója és művészeti vezetője, a színházi olimpia ötletgazdája és a Nemzetközi Színházi Olimpiai Bizottság elnöke. (közlemény)

Dr. Brassai Zoltán professzor köszöntése

Dr. Ábrám Zoltán

Nagy öröömre szolgál, hogy több ezer orvos, tanítványok, munkatársak, doktori képzést elnyerők és még több páciens nevében köszönhetem dr. Brassai Zoltán marosvásárhelyi belgyógyász professzort, aki Marosvásárhelyen született 1935. március 27-én. 1958-ban végzett az akkori Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézetben, majd hétéves kényszerkiterőt követően visszakerült az egyetemre tanítani. Tudományos tevékenységét főleg a belgyógyászat, azon belül az érrendszeri betegségek gyógyítása terén fejtette ki. A rendszerváltást követően vezetője volt a belgyógyászati klinikának és dékánhelyettese az orvosi karnak. A Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, számos egyéb elismeréssel együtt a Román Köztársasági Érdemrend I. fokozata, valamint a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjének tulajdonosa. Hosszú éveken, évtizedeken át az Erdélyi Múzeum-Egyesület tisztségviselője, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kuratóriumi tagja és a hozzá kapcsolódó Kutatási Programok Intézete igazgatója. Mint közéleti személyiség, rendszeres résztvevője az erdélyi magyar egyházi és kulturális rendezvényeknek, társadalmi eseményeknek.

Az erdélyi magyar értelmiség, és ezen belül az orvosközösség, rendkívül sokat köszönhet Brassai Zol-

tánnak mint tudósnek, tudománypolitikusnak, orvos-szakírónak. Több tanulmányban leírta a Marosvásárhelyen végzett orvos sorkérdéseit, a magyar orvusképzés múltját és jelenét. A genius loci, a hely szelleme jegyében biztosította az erdélyi hídfőállást magyarországi, amerikai, angliai szakemberek felé; az oktatási utánpótlás megszervezése mellett szívügye volt a tudományos diákköri konferenciák színvonalának biztosítása. Még a nyolcvanas években megismerkedett és megbarátkozott Vizi E. Szilveszterrel, a későbbiekben a Magyar Tudományos Akadémia elnökével, valamint az Oxfordban dolgozó Somogyi Péter professzorral, akikkel közösen dolgozták ki az erdélyi magyar orvusképzés túlélési stratégiáját, ami lehetővé tette, hogy száznál is több erdélyi fiatal, szakember részesüljön egy vagy több hónapos budapesti továbbképzésben és tucatsny közülik az oxfordi egyetem ösztöndíjában. A támogatásban részesülő magyar oktatók nevében köszönetem fejezem ki ezúttal is.

Brassai Zoltán magas szintű szakmai felkészültsége, diákjai tiszteletén túli alapos vizsgáztatása, emberközpontú gyógyító tevékenysége, szeretetet sugárzó és sármosan közvetlen lénye mára fogalom, mondhatni történelem. Amiképpen az is, hogy mivel nem lépett be a kommunista pártba, annak idején doktori fokozatának megvédése pár évet késett. Ma is büszke arra, hogy a függetlenségét soha nem adta fel,

magyarsága és keresztyénisége mellett nehéz időkben is gerincesen kiállt. Miközben az egyenes jellem pallérozásán túl, a kor szellemével előrehaladva vallja, hogy „a változó világban változók vagyunk mi is”.

Saját gondolatait idézem az egyik orvostörténeti kötet előszavából: „Az erdélyi magyarságnak szüksége van magyar nyelvű kultúrára, tudományra, hiszen a jövő építéséhez elengedhetetlen a múlt gyökereinek ismerete és tapasztalatainak felhasználása. (...) Megmaradásunk, továbbélésünk záloga és egyben mindennapi munkánk feladata a magyar orvostársadalom minőségének javítása, valamint fiatalításának biztosítása. A nehéz idők ellenére is merjünk optimisták maradni, és higgyünk önmagunkban. Múltunk és jövőnk egyaránt erre kötelez.”

Egy rendkívül gazdag életpálya birtokosaként, a marosvásárhelyi orvusképzés zászlóvivőjeként, az erdélyi magyar értelmiségi elit jeles képviselőjeként Brassai Zoltán Istennek tetsző nagyszerű dolgokat művelt, mindenkor megbízható támaszt nyújtó felesége, gyermekei, unokái, valamint az egykori tanítványok, páciensek népes családja örömére. Sőt, a szűkebb munkatársi körön túl az erdélyi magyarság egésze köszönettel tartozik azért, amire tanította, amit nyújtott. A kiteljesedett életpálya bizonyosságával, a hála és köszönet megsokszorozott kifejezésével kívánok boldog születésnapot!

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Tyutyu néni minden reggel elindul. Nincs mese, fel kell keln, el kell szakadni az öregség kényelmét szolgáló ágytól, mely szinte egyidős vele, vagy legalábbis férjhez menetele óta szolgálta a közös életet, majd özvegyi nyoszolyává vedlett. (Nem mondanám előléptetésnek, mert szó sincs rangemelésről, inkább a státus megváltozásáról.)

Tyutyu néni (már megbocsásson, nem tudom az igazi nevét, én csak az ablakból vagyok szemlélője mindennapjai egy tenyérnyi szakaszának) kilép a tömbház kapuján – üveges ajtó, csengősor a bal oldalon, kódjai titkosak, az ablakból amúgy sem lehetne leolvasni –, és lábánál egy pillanatig ott sündörög pizsamás kiskutyája. Nem vagyok a kutylológia szakértője, kinológiai ismereteim a palotapinzsértől a vizsláig terjednek, (szent)bernáthegyit csak képen láttam, bár parajdi nagyapámnak volt birtokában egy vagy száz évvel ezelőtt, amikor még jól ment

sora. Szóval Tyutyu néni kutyája olyan alacsony, áramvonalasnak elég áramoltatott, fekete, és orra hegyesen előremered. Gyorsan leszalad az öt lépcsőfokon, ameddig a póráz engedi. Odalent a járdán rengeteg szag és inger éri, ezért tanácstalan, kapkod, leltároz, szelektálna, de asszonya egyetlen rántással tudtára adja, hogy Burkuska, munkára, vezess a kisüzletig.

Minden reggel nyolckor indul. És délben is, kettő felé megismétli beszerzőútját. Sohasem a kutya kedvéért indulnak útnak – ezt persze csak sejtem, bizonyosságot még nem szereztem erről –, mindig a beszerzés megvalósítása a cél. Ennek érdekében a korán kelés, a megszerzendők listájának összeállítása. Igaz, szerény. De abban szerepel kenyér, sajt, alma, a tejet nem bírja a gyomra, kis vaj, két-három tojás, és luxusként két banán, amit a kisbolt tulajdonosa valószínűleg Tyutyu néni kedvéért hoz a nagyáruházból. Alig terheli valami extraprofittal.

A kutyás hölgy

Tyutyu nénit soha nem láttam hozzátartozóival. Egyedül él. Pardon, Burkuskával. Az ebbel. A ház őrzőjével. A rokonok ugyanis felismerhetők, ahogy az utcán kísérik, beszélnek hozzá, ahogy viszonyulnak a kutyához. Ahogy elhanyagolják és istápolni igyekeznek. Egyébként láthatatlanok.

Tyutyu néni látszólag elégedett. Mosolyog a szembejövőkre. Ismerőst remél. Nem megy ki tüntetni a magasabb nyugdíjért. Lehet, hogy van egy nővére a tizenharmadik nyugdíj országában, de annak megüzenné, hogy édes Gizám, nincs tizenharmadik hónap, csak tizenkettő. S aki a tizenharmadikat adja, adhatná inkább arányosan szétoosztva nyugdíjpótlékként egész évben. Ugyanaz az összeg, de megcsoda különbség!

Nem vesz újságot. Már régen nem rendeli meg. Elég a tévé ki tudja hány csatornájából maximum kettő. Üveghalak, régi, kissé csorba porcelánműtűrök. Néhány könyv.

Már nem olvas. Nem cserél szemüveget. Eleget látott.

Tyutyu néni egyidős a blokkal. A szocialistával is egyidős volt, de ez a másik, a tömbház akkor épült, amikor ő harminc volt, és férjével együtt költözött ide hatvan éve. A férje kapta a vállalatot. Akkor csak úgy osztották a blokkat. Végül meg is vették. Ő nem akart emeletre költözni, ő valami családi házat álmodott, aztán mára már el sem tudná képzelni, mit jelenthet saját házában lakni. Egyedül. Szomszédok nélkül. Már mindenki elment, akivel együtt kezdték az tömbösített életet. Utolsónak szegény Margit, akivel együtt indultak reggelente a gyárba, majd a nyugdíjkor beköszöntével – bevásárolni. Hej, azok a régi szép sorban állások...

Tyutyu néni kortalan. Az ablakból bámulom, vele mérem az időt. Reggel talán nála gyúl ki elsőként a lámpa, ablaka megvilágosodik. A piros sötétítőfüggönyön átdereng a fény. Akkor van hat óra. A kilépésig, a kutya ötlépcsős leszaladásáig még két órát kell várni. Ezalatt egy egész élet átgondolható.

SZERKESZTETTE: MENYHÁRT BORBÁLA

Magánóra: divat, vagy tényleg ekkora szükség van rá?

Az utóbbi hét évben háromszorosára nőtt a romániai szülők által a gyerekeik oktatására fizetett összeg: a legtöbb pénz a magánórákra megy, amelyek már az általános iskolában is egyre gyakoribbak – hívja fel a figyelmet a jelenségre a Mentsétek Meg a Gyermeket szervezet. Hogy mi áll ennek a háttérében: a jobb jegyek utáni hajsza, vagy olyan óriási a tananyag, hogy nem marad idő elmélyülni benne, így segítség nélkül a diákok nem tudnak már megbirkózni vele? Vagy egyszerűen ez a divat, azaz hallják egymástól a szülők, hogy más gyerekek járnak magánóra, és presztízkérdést csinálnak belőle, hogy az ő gyerekük se maradjon le? – erről kérdeztük pedagógus, illetve szülők véleményét.

Menyhárt Borbála

A Mentsétek Meg a Gyermeket szervezet felmérése alapján közel 45 százalékkal többet fizettek tavaly a szülők gyerekeik taníttatására 2021-hez viszonyítva, 2018-hoz képest pedig ez az összeg megháromszorozódott.

A szervezet közleménye szerint az adatokat 2024 végén gyűjtötték be, és kiderült, hogy a szülők magánórákra költik a legtöbb pénzt, és már az elemi osztályos gyerekek mellé is sokan fogadnak magántanárt. A korrepetálásra fordított összeget a szülők 48%-a említi az oktatással kapcsolatos költségként.

A szülők évente közel 10 ezer lejt fizetnek a magánórákra, a délutáni iskolai programokra (after school) és taneszközökre. 2021-hez viszonyítva, átlagban 3100 lejjel fizettek többet 2024-ben, a kiadások a magánórák esetében körülbelül 3700 lejjel, a délutáni iskolai felügyelet esetében megközelítőleg 2500 lejjel nőttek.

A taníttatás évi költsége a gyerek

korával egyenes arányban nő: míg az elemi osztályokban 6803 lejre tehető, az általános iskolában már 10 ezer lejre, a felső tagozaton pedig már 12 ezer lejre rúg. A legutóbbi, 2021 elején végzett felmérés óta 44,33 százalékkal emelkedtek a taníttatási költségek – vonja le a következtetést a szervezet, hangsúlyozva, hogy a hátrányos helyzetű környezetből érkező gyerekeket diszkrimináció éri ezen a téren.

A legtöbb válaszadó, aki magánóra járhatja gyermekét, az országos vizsgákra való felkészülés érdekében teszi ezt (58%), a következő leggyakoribb okok pedig az olyan tananyaggal való felzárkózás (36%), amit a gyermek nem tudott elsajátítani az órákon, valamint a tanuló már elért teljesítményének a javítása (32%).

A legtöbb gyermeket matematikából, idegen nyelvekből és román nyelvből korrepetálják. A havi költség körülbelül 1000 lej, és egy gyermek általában két tantárgyból jár különóra. Ezt a költséget a válasz-

adó szülők mintegy 25%-a jelentős erőfeszítésnek tartja.

Daniel David tanügyminiszter nyilatkozatában a minap leszögezte, a minisztérium nem erőlteti, nem támogatja a magánórákat, épp ellenkezőleg. Azt üzenté a szülőknek, ne vigyék túlzásba a korrepetálást, és hangsúlyozta, a minisztérium feladata olyan keretek megteremtése, ahol az oktatási folyamat önmagában elegendő, és a legtöbb diák számára nincs szükség iskolán kívüli kiegészítő órákra.

– Amit tehetek, és erről gondoskodni fogok, az az, hogy megteremtsem azt a keretet, amelyben a tanárok az osztályteremben végzik a munkájukat, hogy a gyerekeknek ne legyen szükségük korrepetálásra, hogy jó jegyet kapjanak, ha részt vesznek a tanórákon, és ha tanulnak – fejtette ki a magánórák kapcsán a szaktárca vezetője.

Minék figyelni, ha úgylis elmagyarázza majd a magántanár?

Egyértelmű, hogy a gyerekek képességei eltérőek, minden diák más-más ütemben fejlődik, egy huszonöt-harmincas létszámú osztályban pedig mindig akad tanuló, aki lemarad, és valóban szüksége van magántanár segítségére a felzárkózáshoz. Azonban manapság az osztályokban inkább az a gyerek számít kakuktktojásnak, aki nem jár magánóra.

– A magánóra szerintem hasznos annak a diáknak, aki nem érti meg a leckét órán a tizedik magyarázat után sem, és fel kell zárkózón a többiekhez. De manapság inkább divatcikk, illetve kényszer a szülők részéről, hogy nehogy az általuk vagy a gyerek által megálmodott helyre ne jusson majd be – állítja Kovács Enikő magyartanár, aki szerint néha szükségtelenül küldik magánóra a tanulót a szülők, ennek eredményeképpen pedig a diák nem figyel órán és nem végzi a feladatát, mert úgylis elmagyarázza majd neki a tananyagot a magántanár – világított rá a mindennapokban tapasztaltakra a pedagógus.

– Nálunk (gondolom, más iskolában is) ingyenes konzultációt tartunk vizsgatantárgyakból, ahol előző évek tesztjeit és gyakorló tesztjeit oldjuk meg, ezáltal átbeszéljük azokat az anyagrészeket, amelyeket elfelejtettek, nem értenek, vagy kimaradt valamiért. Ide nem jár minden diák, mert fel kell kelni korábban, vagy ott kell maradni órák után. Előfordul olyan is, hogy a magánórákon az évek alatt felhalmozódott „nem tanulást” próbálják pótolni, van, amikor eredményesen, máskor kevésbé.

Az én véleményem az, hogy a gyerek képes elsajátítani magánóra nélkül is az ismereteket, csak oda kell álljon, hogy megoldja a házi feladatokat, elolvassa a házi olvasmányokat, figyeljen az órán, és készsüjön a következő tanóra. Viszont ez a következetesség sajnos kevés gyerekben van meg manapság. Könnyebb, egyszerűbb és szórakoztatóbb minden mást csinálni a tanuláson kívül. Itt nem azt mondom, hogy egy óra nem lehet szórakoztató vagy érdekes, sőt! De nem lehet minden óra olyan. Van olyan anyagrész, amit nem lehet eljátszani. Ugyanakkor, ha a szülő is szidja az iskolát, a tanárokat, a gyerekek hozzáállása sem lesz pozitív, nem éli meg lehetőségként az iskolai éveket – fejtette ki a véleményét a magyartanár. Mint mondta, ő nem vállal magánórákat, de fordult már elő, hogy közeli ismerősök megkérték, segítsen a gyerekeknek, ilyenkor egy teszttel felméri a diák tudásszintjét, tisztázzák a meg nem értett fogalmakat, és rávezeti a gyereket a szövegértelmezés mikéntjére. Ehhez azonban általában 2-3 találkozás elegendő. – Aki heti rendszerességgel jár évekig magánóra, nem tudom, miért teszi. A helyzet az, hogy a gyerek hozzáállása is fontos, meg kell tanulnia az anyagot, mert a tanár nem tud helyette vizsgázni – tette hozzá a pedagógus.

Magánórák nélkül is lehet sikeresen vizsgázni

– erre kiváló példa a marosvásárhelyi Cs. R. kétgyerekes édesanyának a fia, aki úgy érte el a 9,30-as átlagot a nyolcadik osztály végi képességvizsgán, hogy egyáltalán nem járt magánórákra. Az óvópedagógusként dolgozó édesanya megjegyezte, nyolcadik osztályban szinte az ő fia volt az egyedüli, aki nem járt magánóra legalább egyik vagy másik vizsgatantárgyból. Érdeklődésünkre, hogy miért döntött így, az édesanya úgy fogalmazott: nem akart beleállni ebbe az örületbe. – Arra tanítottam, szoktattam a fiamat, hogy rendszeresen tanuljon, mindig legyen a házi feladata, legyen aktív az órákon is, és mindvégig 9-10-es osztályzatai voltak mindenik tantárgyból. Nyolcadik osztályban, amikor mindenki pánikolt, és vitte a gyereket magántanárhoz, mi megbeszéltük vele, hogy elmegyünk, és kikérjük egy-egy szakember véleményét. Elvittem egy romántanárnőhöz, aki elvégeztetett egy tesztet, és elbeszélgettem vele, illetve egy matematikatanárhoz is, hogy próbálja felmérni, milyen szinten van a tudása. Mindkét tanár azt mondta, ha továbbra is rendszeresen dolgozik, egyedül is fel tud készülni a vizsgákra. Én is odafigyeltem rá, ő is tudatosan készült, rendszeresen tanult, de a felkészülés nem jelentett plusz erőfeszítést számára. Úgy gondolom, ha a gyerek első perctől,

azaz előkészítő osztálytól kezdve rá van szoktatva a rendszeres munkára, megtanítják neki, hogy kell tanulni és 5-8. osztályban is tudja lelkiismeretesen tartani azt a tempót, akkor fel tud készülni magántanár nélkül is. Igaz, hogy nem mindenki egyforma adottságokkal születik, lehet gyerek, akinek a nyelvi kompetenciái nem olyan jók, és románból segítségre szorul, vagy lehet, hogy a logikai gondolkodása nem olyan fejlett, így matematikából kell neki egy kis támogatás – adott hangot véleményének az édesanya, aki megjegyezte, több ízben is részt vett felügyelőként vizsgákon, látta a tételeket, amelyeket az utóbbi években adnak a magyar tagozatnak román nyelvből, illetve anyanyelvből, és úgy gondolja, ha a gyerek odafigyel a tanórákon, valamennyire beszéli a román nyelvet, illetve olvas rendszeresen, ha nem is 9-10-est, de egy 7-est, 8-ast képes megírni.

– Bízunk a tanároknak és a gyermekünkben is. A gyermekünkben való bízalom nem azt jelenti, hogy nem ellenőrizzük a munkáját, hanem a képességeiben való hitet értem alatta. A legtudatosabb gyermek is próbálkozni fog háritással, a tanárra való panaszkodással, mindenféle kifogással a feladatok elvégzése helyett, ezért fontos, hogy szülőként legyünk ott, és nézzünk időnként a körmére. Neveljük felelőssé, hogy vállalja a saját munkája eredményét vagy eredménytelenségét. Nem a tanár a hibás, ha nincs megtanulva a lecke. Nem a tanár a hibás, ha számonkér. Tudatosítsuk a gyerekeinkben, hogy a tanulás rendszeres munka. Persze, ehhez szülőként ott kell lenni. Úgy érzem, aki ezt elmulasztja, az próbálja magántanárral pótolni – tette hozzá az édesanya.

K. K. kétgyerekes édesanya hetedik osztályos lányát járattja magánóra, és bár a családi kasszára eléggé jelentős terhet ró minden hónapban a heti két matematikaóra, az anyuka úgy érzi, jó döntés volt, mert a magántanár segít a tananyag megértésében és begyakorlásában, így az ötödikben a matematikával kinlódó lánya ma már 8-9-eseket hoz haza. Ráadásul a magántanár tisztában van azzal, hogy milyen gyakorlatokat, feladatlapokat kell oldjanak ahhoz, hogy alaposan felkészüljön a lánya a nyolcadik osztály végén esedékes vizsgára. Az édesanya hozzátette, sajnos elemi osztályban nem volt szerencsájuk egy olyan tanítónő kifogni, aki alaposan elmagyarázza a matematikát a gyerekeknek, a gyengébb képességűek már akkor lemaradtak, és ötödik osztályban a lánya nem értette a tananyagot, nehezen tudott lépést tartani a többiekkel, ő pedig már nem tudott neki segíteni. Emiatt döntötték a magánóra mellett, nem szeretne volna, ha a gyereke lemarad a jobb képességű társaihoz képest – indokolta a döntését az édesanya.

Testmozgás – a génjeinkbe írt modus vivendi

Habár a napi fél óra mozgás” már szállóigévé vált, és valószínűleg többször hallottunk róla, mint ahányszor gyakoroljuk, nem árt valóban megérteni, hogyan is működik ez, miért jó fizikai aktivitást végezni, és hogyan jönnek létre azok a bizonyos csodatevő jótékony hatások.

A fizikai aktivitás – az Egészségügyi Világszervezet (WHO) meghatározása alapján – minden olyan, vázizomzat által végzett mozgást magába foglal, mely energiafelhasználást igényel. Testedzésről akkor beszélünk, mikor ezt tudatosan, strukturált módon, valamilyen céllal végezzük. Az izmokon kívül rengeteg szerv és szervrendszer közrejátsszik ennek a komplex folyamatnak a kivitelezésében.

Mi történik olyankor, amikor testmozgást végzünk?

Elsősorban a szervezet igénybevétele meglehetősen megnövekedik a nyugalmi állapothoz képest. Az izom összehúzódásához és e megnőtt igény kielégítéséhez pedig energiára van szükség, amelyhez az adenosin-trifoszfát (ATP) nevű molekula révén jut hozzá a szervezetünk. Az izomsejtjeinkben raktározott ATP nagyjából három másodpercig képes biztosítani az energiaigényt, ezt követően az energiaellátás az ATP újraképződésének köszönhetően lesz elérhető. Ez három különböző úton történhet, akár oxigén felhasználásával (aerob módon), akár anélkül (anaerob módon).

Először a testünkben raktározott kreatin-foszfát bomlásából származik az energia – ez egy meglehetősen hatékony folyamat, és nem igényel oxigént, viszont csak 8-10 másodpercig elegendő. A 100 méteres síkfutás, súlyemelés, illetve magasugrás a legfőbb képviselői az effajta energiafelhasználásnak, hisz ez a rendszer gyorsan hozzáférhető, viszont hamar kimerül.

Ha a fizikai aktivitás ezt követően is folytatódik, az ATP újraképződése az anaerob glikolízisből fog származni, mely pár percig képes magas intenzitású testmozgás létrehozására. Ahogyan a neve is utal rá, ez a folyamat a cukrok oxigén nélküli lebontására alapozza az energia szolgáltatását. Ennek a mellékterméke a laktát, mely az izomláz egyik okozójaként is ismert. Legfőképp olyan sportok alkalmazzák az anaerob glikolízist, melyben aktív és passzív periódusok váltják egymást, akárcsak a különböző csapatsportok vagy a tenis�.

Amennyiben a laktát felgyűl a szervezetben, az izomsejtek környezete savasabbá válik, és teljesítményünk – egyfajta védekező mechanizmusként – csökken. Az intenzitás lankad, például lassabban kezdünk futni, és szervezetünkben az aerob energiaszolgáltatás kerül túlsúlyba. Ennek során a megnövekedett légzésszám és szívfrekvencia elegendő oxigént juttat a sejtjeinkhez, mely a zsírok, cukrok (és néha fehérjék) bontása révén energiát szabadít fel. Ez az energiaforrás a tápanyagok kimerüléséig elérhető, így gyakorlatilag meghatározatlan ideig használhatjuk a mozgás kivitelezéséhez. A maratonfutók, sízők és hosszútávúszók energiája főképp ebből a forrásból származik.

A való életben persze semmi nem fekete-fehér, és testünk akár-mikor válthat egyik energiaforrásról

a másikra, pihenés közben újrátöltve tartalékait. Fontos viszont megjegyezni, hogy egy bizonyos mozgásforma gyakorlásával az arra jellemző útvonalat is eddük egy időben: emiatt történhet, hogy aki a súlyemelésben kiemelkedő, nem feltétlenül tud jól teljesíteni tíz kilométer lefutása során, és fordítva.

Hogyan alkalmazkodunk a testedzéshez, és miként vezet ez pozitív hatásokhoz?

A testmozgás rengeteg pozitívummal jár az egész szervezetre nézve, mely mellett pár kiló leadása már csak velejáró „mellékhatásnak” tűnhet.

A kardiovaszkuláris és légzőrendszer rövid és hosszú távon is válaszol a testedzés által követelt energiaigényre, mely több szempontból is bizonyítottan pozitív hatást nyújt. Ahogy a vázizmok terhelése a fizikai aktivitással növekszik, a szív munkája megnő, hogy megfeleljen a vázizomzat metabolikus igényeinek, így hirtelen és hosszú távon is a szív teljesítményének növekedéséhez vezet. Ez többek között stimulálja a vörösvértestek képződését, javítja a szív összehúzódásának erejét, növeli a perctérfogatot és ennek következtében a szervezetünk oxigén- és vérellátását, nem utolsósorban pedig csökkenti a szív- és érrendszeri halálozási kockázatot. Az aerob edzés tehát (lassúbb tempójú biciklizés, futás, séta, úszás) hasznos lehet mind megelőzésként, mind ellenintézkedésként, például koszorúér-betegségben, szívélgtelenségben, magas vérnyomás esetén vagy perifériás érrendszeri betegségeknél. A legjobb benne, hogy nem igényel maximális erő kifejtést, így bárki számára könnyedén megvalósítható.

A testedzés a kognitív funkciókon és a mentális egészségen is meglehetősen javít. Többek között az alvásminőségre gyakorol jótékony hatást, mely a testmozgással járó fiziológiai változásokkal magyarázható: nagyobb mennyiségben szabadul fel melatonin, csökken a szorongás, illetve nő a szerotonin és noradrenalin szintje, mely fokozott relaxációhoz vezet. Az alvás minőségét pedig már többször hozták összefüggésbe a kognitív funkciók milyenségével és különböző demenciák (mint például Parkinson- vagy Alzheimer-kór) kialakulásának veszélyével. Érthető, hisz a központi idegrendszer alvás során regenerálódik és „tisztul meg” a sa-

lakanyagoktól – és meglepően már a közepes intenzitású edzés is jelentősen javít ezen a mechanizmuson. Az említett betegségek mellett a testedzés segít a depresszió, a pánikbetegségen, de még a szenvedélybetegségeken is.

A csont- és izomrendszerre kifejtett hatás talán magától értetődő, mégis okoz meglepő eredményeket: a rendszeres aerob edzés megnöveli a mitokondriumok számát. Ezek a sejtrészcskék használják a zsírokat és glikogént energiaforrásként, és szervezetünk ekképp tud alkalmazkodni a testedzéshez. Az anaerob edzés (sprint, súlyzó edzés, nagy intenzitású intervallum edzés – HIIT) ellenben az izomsejtek hipertrofiájához, azaz méretének megnövekedéséhez vezet, ezúton fokozva azok erejét. Mindkét fajta adaptációs mechanizmus végül a testtömeg, a flexibilitás és a csontsűrűség gyarapodásához vezet – utóbbi különösen kedvező a posztmenopauzában levő nők számára, hisz csökkentheti a csonttritus ki alakulásának és az ennek következtében történő csonttöréseknek a kockázatát. A vázizmok atrofija (sorvadása), az izomerő és a regenerációs képesség csökkenése viszont minden öregedő szervezetre jellemző, fontos tehát időseknél is – nemtől függetlenül – odafigyelni a rendszeres mozgásra. A fizikai aktivitás rengeteg hormonra is hatással van, az egyik legfontosabb szerepet talán az inzulinrezisztencia és II-es típusú cukorbetegség kialakulásában és lefolyásában játssza. A súlyvesztést leszámítva, a fizikai aktivitás meglehetősen komplex molekuláris folyamatok eredményeképp csökkenti a vércukorszintet (mely útvonalak az inzulinól függetlenül is működnek), az LDL-szintet és a cukorbetegséggel összefüggésben levő krónikus gyulladást, emellett növeli az inzulinérzékenységet és a hasnyálmirigybeli inzulintermelő β-sejtek működését. A gyulladáscsökkentő hatás pedig nem csak ebben az esetben figyelhető meg: a rendszeres, közepes intenzitású mozgás alapvetően erősíti az immunrendszert. Habár az anyagcserére kifejtett hatás gyorsan jelentkezik, hamar el is múlhat, emiatt ajánlott egy rendszeres mozgásterv kialakítása.

Ezek lehetnek az inaktív életmód következményei

A szedentáris életmód olyan életformát jelent, ahol az adott személy

több mint napi hét órát tölt ülve, akár munkában, autóban, a tv vagy telefon előtt. Aggodalomra semmi ok, ez nagy részünkre jellemző. Ez viszont nem feltétlen jelenti azt, hogy fizikailag inaktívak is vagyunk. Hivatalosan az számít inaktív életmódnak, amikor az életkorunknak megfelelő ajánlott mennyiségnél kevesebbet mozgunk. Mennyi is ez? A gyermekeknek és serdülőknek naponta átlagosan 60 perc közepes vagy erős intenzitású, főként aerob fizikai aktivitás a hét minden napján, alkalmanként az izomzatot és csontozatot erősítő gyakorlatokkal kombinálva. A felnőtteknek és időseknek egy hét folyamán minimum 150-300 perc mérsékelt vagy 75-150 perc erőteljes intenzitású aerob testmozgás, különösen odafigyelve az egyensúly és izomerő fejlesztésére Hasonlóan, a krónikus betegségeknél szenvedőkre is az utóbbi ajánlások vonatkoznak, beszéljünk akár szívbetegségekről, rákos betegségekről, HIV-fertőzöttekről vagy cukorbetegségekről, hiszen a testmozgás nem válogat – mindenkire pozitív hatást gyakorol. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy vagy heti öt óra testmozgás, vagy semmi... Habár a nemzetközi ajánlások megcéloznak egy bizonyos szintet, az ennél kisebb mértékű testmozgás is már sok pozitívummal jár az egészségünkre nézve (főleg, ha a semmihez viszonyítjuk). Az is igaz viszont, hogy az éveken át tartó szedentáris életmód megköveteli a maga „áldozatait” – több esetben vezet korai halálozáshoz, demenciához, elhízáshoz, illetve a szívbetegségek, stroke, 2-es típusú diabétesz, vastagbélrák, mellrák és depresszió kialakulásához, mint a rendszeres testmozgást végző személyek esetében.

Fontos megérteni, hogy senki nincs az előbb említett betegségek egyikére sem predesztinálva attól, hogy eddig döntően ülő életmódot folytatott. Csupán annyit szeretnénk sugallni, hogy megéri megtenni az első lépést a változás érdekében. A mozgást sosem késő elkezdni, és nem kell mindenkinek egyből maratonfutóvá válnia... Sőt, a fizikai aktivitásnak nem is feltétlenül kell sportnak lennie! Aki szabadidőben, helyváltoztatás közben vagy munka során végez bármely fajta mozgást, az is tökéletesen eleget tud tenni a napi ajánlott mennyiségnek, így biztosan mindenki meg tudja találni a

számára tökéletes módot a testedzésre.

Ahogy más szokásokra, úgy ebben az esetben is alkalmazhatunk különböző stratégiákat, hogy a kialakított szokás valóban marandó legyen. Testmozgás esetében a legfontosabb talán a fokozatosság és a konzisztencia. A fizikai aktivitás nem könnyű, hiszen egy olyan szervezet, mely nincs hozzászokva, könnyen túl tud terhelődni – ez molekuláris szinten mikroszkopikus traumához vezet, mely nem csak izomlázhoz vezet, hanem az agyunk a nociceptorok aktiválása révén fájdalomként is felfoghatja. Érthető tehát, ha egy megerőltető edzés után inkább elmegy a kedvünk, mintsem motiválttá válunk. Fontos tehát fokozatosan növelni a terhelést, és tudatosan is koncentrálni a hosszú távú pozitív velejárókra.

Hasonlóan, eredményesebb naponta akár egy keveset is mozogni, mintsem a túlságosan nagyratörő célok sikertelenségének félelmében halogatni, majd hetente-kéthetente egyszer ténylegesen mozogni. Többünknek is amiatt lankad a leghamarabb a motivációja, hogy úgy gondoljuk, ha nem tudunk naponta legalább fél órát futni, egy órát tölteni az edzőteremben vagy az uszodában, akkor már meg sem éri elkezdni. Pedig reggel egy tíz perc nyújtás vagy a munkából való hazasétálás minden egyes nap összeadódva jelentős eredményekkel járhat a jövőre nézve.

Felcserélhetjük meglévő szokásainkat egy aktívabb változatukra, például autó helyett mehetünk gyalog vagy biciklivel munkába. A hétfévi programokat is lehet aktívabbá tenni, például kertészkedés vagy egy kisebb túra beiktatása által (csak, hogy ne említsük a közkedvelt takarítást).

Sokaknak segíthet egy csoporthoz csatlakozni, mely megadott időpontban találkozik, így nincs kibúvó a program alól: ez lehet egy futóklub, néptáncoktatás, csoportos edzés vagy egyszerűen egy megbeszélte találkozót a barátokkal. Annak, aki inkább egyedül szeret edzeni, a testmozgás pontos betáblázása a heti programba ugyanúgy segíthet az elkötelezettségben.

Az írás a Pontis Egészségügyi Szervezet oldalán jelent meg, szerzője dr. Györffy Lilla (kutatóorvos, Helsinki Egyetem, MSc-hallgató)

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

MEDVEHAGYMA-CSALÁN LEVES

Egy kg medvehagymát friss csalánnal vegyesen megtisztítok, alaposan megmosom, és 2,5 l vízzel, ízlés szerint sóval, három fej fokhagymával (egészben), három nagyobb cikk megtisztított fokhagymával odateszem főni. Kb. 15 percig főzöm. Közben hat tojásból egy evőkanál tejszínnel (vagy tejföllel), kevés sóval, darált borssal, kevés olajban, egy serpenyőben rántottát sütök. Én le szoktam fedni. Amikor elkészült, felkockázom, vagy nagyobb darabokra vágom, és hozzáadom a medvehagymás csalánhoz. Aki kedveli, sült szalonnát vagy füstölt kolbászt is tehet a levesbe. Én a kolbászt választottam. Miután elkészült, két dl tejszínt hőkiegyenlítéssel a leveshez adok. Nem főzöm. Amikor forni kezd, elzárom alatta a tüzet. Ízlés szerint savanyítható, almaecettel, citromlével.

ÍZLETES SALÁTA

Egy kisebb fej káposztát vékony szeletekre vágok, három kisebb murkot lereszelek, három zöldhagymát karikára vágok. Egy közepes méretű, csont nélküli, főtt csirkemellet apró darabokra vágok, egy piros kápiapaprikát, egy paradicsomot, egy kisebb kígyóborkát apró kockákra, 1/2 fej jégsalátát apróra tördelek, egy kisebb jégcsapretket tetszés szerint feldarabolok, egy érett avokádót szintén. Legvégén három evőkanál főtt vörös babot és öt főtt tojássárgát, szintén felvágva, hozzáadok a salátához. Megsózom, borsozom. Öntet: egy érett

avokádót pürésítek, egy kávéskanál ketchupot, egy mokkáskanál mustárt, három evőkanál majonézt, egy evőkanál mézet, egy mokkáskanálnyi lime-levet, egy dl tejfölt, három dl görög joghurtot, kevés zöld kaprot, egy csokor vagdalt friss petrezselyemzöldet, négy cikk zúzott fokhagymát, kevés chiliport,

csipetnyi darált gyömbért és pici darált köményt alaposan kikavarok, majd a zöldséges egyveleghez kavaram. Egy órára a hűtőbe teszem. Nagyon laktató, egymagában is fogyasztható.

GÖNGYÖLT PULYKACOMB

Egy nagy pulykacombot kicsontolok. Szétnyitom, vigyázva arra, hogy a bőrét ne sértsem meg. Az éles késsel többször alaposan ütögetve fellazítom a hús rostjait, és bevagdalom. Megsózom, borsozom, zöldfűszeres sajtkrémmel alaposan bekenem. Kockára vágott piros kápiapaprikával meg-

szórom, vastagon beborítom bébispenóttal. 20 dkg gouda sajtot lereszelek. A spenótot fűszerezem sóval, fokhagymaporral, egy kisebb fej hagymával, amit lereszelek. A spenóra rászórom vastagon a sajtot. A húst felgöngyölöm, bekenem kacsaszírral. Ráhelyezek egy szál rozmaringot. Kevés vörösborral meglocsolom, majd alufóliában szorosan feltekerem, mindkét végét lezárom. Tepsi-be helyezem, vizet öntök alája, és 180 fokon 30-35 perc alatt puhára párolom. A fóliát kivágom, és kb. 10 percig így is sütöm. Reggelig hűlni hagyom, majd szeletelem. Bármilyen köret illik hozzá, akár zöldséggel is fogyasztható.

KARFIOLLAL TÖLTÖTT GOMBAFEJEK, CHERRYPARADICSOMMAL, BESAMELLEL

A karfiolt rózsáira szedem, és három percig sós vízben főzöm. A gombafejeket megsózom, borsozom, kb. 10 perc alatt kevés vajon egészben megpárolom, majd mind-egyikbe belehelyezek egy-egy karfiolrósát. Egy jénai tálat kivajazok, a megtöltött

gombafejeket belehelyezem, cherry paradicsomokat rakok a gombafejek mellé, azaz kitöltöm velük a rést. Egy szelet vaját felolvasztok, három evőkanál lisztet 3,5 dl tejjel, szerecsendióval, sóval, fehér borssal, fél dl száraz fehér borral sűrű krémmé főzök. Kissé kihűtöm, majd három tojást, három evőkanál tejfölt keverek hozzá (pár cikk zúzott fokhagyma is kerülhet bele). Ráöntöm a gombára, megszórom vagdalt metélőhagymával és petrezselyemzölddel. Sütőben 180 fokon 20 percig összesütöm, majd jól megszórom reszelt sajttal, és pár percre visszateszem a sütőbe, és szép pirosra sütöm. Magában is nagyon finom, de találhatjuk rizzsel, krumplival is. Jó étvágyat kívánok!

Szakszerű ellátás a sérülteknek a marosvásárhelyi reptéren

Gombnyomással jelezhetik, ha segítségre van szükségük

A fogyatékkal élő személyeknek, de azoknak is, akik baleset következtében ideiglenesen mozgáskorlátozottá váltak, nagy segítséget jelent, hogy márciustól a marosvásárhelyi reptér bejáratánál elhelyezett kaputelefon-szerű rendszer segítségével egy gombnyomással jelezhetik, ha segítségre van szükségük.

Menyhárt Borbála

Peti András, a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér igazgatója érdeklődésünkre elmondta: a kerekesszékekben ülő vagy mozgásukban korlátozott utasok számára már eddig is biztosítva volt a szakszerű ellátás, azaz tolószék, emelőlift, illetve szakképzett orvosi személyzet a marosvásárhelyi reptéren. Újdonság azonban, hogy márciustól egy gombnyomásos jelzőrendszer is a csökkent mozgásképességű utasok rendelkezésére áll az indulási terminál bejáratánál, így nem kell be-

menni az épületbe, hogy az információs pultnál jelezze az utas, hogy segítségre van szüksége, hanem az épület bejáratánál, egy video-kaputelefon segítségével, egy gombnyomással megteheti ezt. Amennyiben megnyomják a bejáratnál található gombot, a szakképzett egészségügyi személyzet azonnal fogadja az érintett utasokat, és lépésről lépésre segítenek nekik abban, hogy biztonságosan és zökkenőmentesen eljussanak a beszállásig – tudtuk meg a légikikötő igazgatójától. Ezt a szolgáltatást kerekesszékekben ülő, nehezen

mozgó, látás- vagy hallássérült, illetve értelmi fogyatékkal élő személyek vehetik igénybe, valamint bármely utas, aki esetleg sérülés miatt segítségre szorul.

A cél az, hogy folyamatosan fejlesszék és minél színvonalasabb, az utasok igényeihez igazodó szolgáltatásokat biztosítsanak azok számára, akik a marosvásárhelyi reptéren megfordulnak – hangsúlyozta Peti András. Mint mondta, kiemelt figyelmet fordítanak a fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek igényeire, valamint a várandós kismamákra, illetve a kisgyerekekkel utazó családokra. A reptér parkolójában külön, fénnyel jelzett helyeket tartanak fenn számukra, ugyanakkor az utasfelvételnél elsőbbséget élveznek a várandós nők és az öt évnél kisebb gyerekek sorban álló családok.

Egyszerűbbé tették a fizioterápiás és rehabilitációs kezelésekhez való hozzáférést

A napokban jóváhagyta a képviselőház az RMDSZ javaslatát, miszerint minden szakorvos, akinek szakterületéhez tartozhat a fizioterápiás utókezelés, közvetlenül felírhatja a szükséges terápiát a páciensek számára.

– Megkönnyítettük a fizioterápiás és rehabilitációs kezelésekhez való hozzáférést – hangsúlyozta dr. Vass Levente, az RMDSZ Maros megyei képviselője, a módosítás kezdeményezője. Ezentúl a pácienseknek nem kell felesleges köröket megtenniük, esetenként akár más településre elutazniuk, így gyorsabban és hatékonyabban hozzájuthatnak a szükséges terápiához. Az RMDSZ egészségügyi szakpolitikusa felidézte: az elmúlt időszakban egy sürgősségi kormányrendelet és módosításai olyan korlátozásokat vezettek be, amelyek megnehezítették a páciensek számára a fizioterápiás és rehabilitációs kezelések igénybevételét. Az RMDSZ azért dolgozott, hogy visszaállítsa a betegek jogait, és biztosítsa számukra a szükséges kezelésekhez való zavartalan hozzáférést.

A megszavazott törvény értelmében ezentúl minden szakorvos, akinek a szakterülete érinti a fizioterápiát és rehabilitációt, jogosult ezeket felírni.

– Célunk, hogy a páciensek teljes egészségi állapotát figyelembe véve, minden érintett betegség és egészségi probléma összefüggéseiben részesüljenek a

legmegfelelőbb ellátásban, ahelyett, hogy csupán egy-egy panasz elkülönített kezelésére szorítkoznánk – idézi dr. Vass Leventét az RMDSZ közleménye. Hozzátette: az RMDSZ személyre szabott, a betegek egyéni igényeihez igazodó egészségügyi ellátást szorgalmaz, hiszen az egészségügyi ellátás középpontjában a páciens kell álljon. Az RMDSZ továbbra is támogatja a fizioterápiás medicina és rehabilitáció szakmai fejlődését, valamint azt, hogy a betegek egyéni igényeihez igazodó, szakszerű ellátásban részesülhessenek. Ennek érdekében támogat minden olyan kezdeményezést, amely a szakmai irányelveknek megfelelő, magas színvonalú rehabilitációs ellátást biztosít.

A gépészszeni zeneíró gépe (2.)

Szilágyi Mihály

(Folytatás a március 13-i lapszámból)

Kliegl egyik unokaöccse, Kászonyi Dániel azt is följegyezte, hogy „zenész volt, sok eredetiséggel, invencióval.” Már szinte nem is csodálkozunk: egy romantikus alak, aki feltaláló és festő, miért ne lett volna jó zenész is?! A jó zenész pedig bizonyára kitűnően improvizálhatott. Az is megtörténhetett, hogy némely improvizációja annyira jól sikerült, hogy maga a zenész is sajnálhatta, hogy nincs kottában megörökítve. Nem hiába volt feltaláló is a zenélő Kliegl, mert addig forgatta eszének kerekeit, míg megtalálta a módját egy olyan gépezetnek, amely, összekötve a zongora billentyűzetével, képes volt rögzíteni a lejátszott zenét. Megalkotta tehát a „zongorahangok varázsjegyzőjét”, a hangjegyíró gépet.

Csodálatos találmány lehetett ez a hangjegyíró gép. Mivel nem volt különösen nagy szerkezet, a feltaláló önerőből építette meg az első – és utolsó – példányt. A műszer nem valódi kottát írt, hanem sajátos papíron jelölte a leütött billentyűket. Minden különlegessége ellenére, aki megtanulta leolvasni ezeket a csíkokat és pontokat, azokból leírhatta volna a rendes kottát. Az a csodamasina már Galvani találmányát, a delejességet használta. Kliegl zongorabillentyűire kis érintkező patkókat szerelt, melyek a billentyű leütésével érintkeztek, és kapcsolóként működtek. A rögzítőberendezésben minden billentyűnek megfelelt egy rézlemez, amely va-

lószerűleg reléként működött, és a billentyű lenyomásakor jelet rajzolt egy papírra. A papír igazából egy jó hosszú papírtekercs volt, mely játék közben egyenletesen csévélődött. Amikor a billentyű zárta az áramkört, a relé egy írószerrel vagy egy tűvel (?) nyomot hagyott a mozgásban lévő papíron, így a hangok hosszúsága is rögzítve lett. A fekete papírtekercsen vonalak jelentették a különböző hangok helyét, és ezekre a vonalakra kerültek a hangok jelei. 1857 tavaszán a Vasárnapi Újságban egy bizonyos D. L. nevű újságíró lelkendezve számolt be a bemutatott találmányról. „Hogy annál könnyebben képzelje magának az olvasó e gépet, ide rajzoltattuk azt, ugy a mint a zongorán áll. – A gépezet benn a szekrénykében van, s olyan óraműből áll, mely egy hengert forgat. A hengerre vonalazott s e használatra készített fekete papír van illesztve. A zongora billentyűinek megfelelő fehér írónos tollak vannak, melyek, mihelyt valamelyiket ujjával érinti a zongorázó,

azonnal írni kezdenek hosszában vonalakat az egyformán forgó fekete papírra. Minden toll addig folytatja a vonást, míg a vele érintkezésben levő billentyűn rajta a játszó ujj. Innen nagyon természetes; hogy a huzamosabb nyomtást hosszukás vonal, az aprózott gyors játékot sűrű apró pontok jelzik. – A papír a klaviatúrának mintája szerint levén vonalazva, természetes, hogy a ki e gép működését felfogta, ha ismeri a kalviatúrát a zongorán, a hangjegyző által irt jegyekre is azonnal rá ismer. A hangok mértékét a jegyek hosszasága határozza, s így nagyon természetes, hogy az egész kóta vonala két akkora hosszú, mint a fél, és ez kétszer olyan, mint a negyed stb.” (A helyesírás a korszak stílusát követi – Sz. M.)

Kliegl mindenképp igyekezett népszerűsíteni találmányát. Sikerült azt is kieszközölnie, hogy Erkel Ferenc és Liszt Ferenc is kipróbálja a „pianográfot.” Hogy a „hírhedett zenésze a világnak” miként vélekedett, valószínűleg megpecsételte az

A megújult ötlet ma népszerű segédanyag

eszköz sorsát: „aki valami életrevaló értékes gondolatot rögtönöz a zongorán, azt rendesen maga le is szokta írni.” Liszthez hasonlóan Erkel sem látott gyakorlati értéket a masinában, de mindezek ellenére megmutatta úriember voltát, és kedvező bizonylatot állított ki a találmányról.

Mindezek után érdemes felidézünk a technika iránt rajongó Jókai Mór véleményét is! „Eddig azt tartották rólunk, hogy mi magyarok csak a csutorát és fakilincset találtuk fel. A tapasztalás napjainkban ellenkezőt tanúsít, mert (...) a hatvankét éves öreg honi gépész Kliegl újonnan feltalált gépe, mely zongorával tétetvén összeköttetésbe, az azon játszó egyén zenészeti gondolatait a legüstábban azonnal hangjegyre teszi úgy, hogy a lerakott gondolatot tüstént lehet játszani. (...) Az egész gép a villánytelegráf rendszere szerint van összealkotva, s 84 kisdéd billentyűt mozgat, melyek a hangokat papírra teszik. Adja Isten, hogy miután 1839/40-ben feltalált gyors szedőgépe nem talált e honban pártolásra, ez új találmánya kellően pártoltassék, hogy az ősz művész agnapjai biztosítva legyenek.”

A pianográf is a nyomdai szedőgép sorsára jutott: a Nemzeti Múzeum „helyiségeinek zsúfoltsága miatt egy időben szokás volt egyes tárgyakat megőrzésre kölcsönadni a hivatalnokoknak. Így került a Kliegl-zongora valamelyik ór lakására, aki szeretett esténként zongorázni. Megbízható, rendes ember volt, hát odaadták neki. A derék embert azonban zavarta a hangjegyző készülék katogása, egyszerűen leszerelte tehát a zongoráról. A készülék később a padlásra került, a múzeumi ór meg-

halt, az özvegy becsületesen visszaszolgáltatta a zongorát, mely náluk csak kölcsönletét volt, de a hangjegyző készülék ottmaradt a padlason. Senki sem látta soha többé.”

Az elfeledett pianográf ötlete azonban visszaköszön a jelenkor modern világában. Akik kottaismeret nélkül szeretnének megtanulni zongorázni, azoknak is kínál segítséget a YouTube. Itt látható számtalan olyan videó, melyben fentről lefelé haladva hosszabb-rövidebb csíkok és pontok úsznak, és jelzik, mikor melyik billentyűt kell lenyomni ahhoz, hogy megszólaljon a kedvenc zeneművünk.

Mivel Kliegl 1856-ban Bécsben szabadalmaztatta ötletét, így értesülhettünk később a műszer pontos működéséről.

Jókai a találmányai mellett nélkülöző embert látta a feltalálóban, és szerette volna, ha a nyomorban élő tudósnek több megbecsülésben lenne része.

Már csak ilyen az emberiség: szereti a találmányokat, de nehezen fizetne érte. Az idős és elképesztő szegényen élő feltaláló még megpróbálkozott egy emberi erővel működtethető aratógéppel. 1860-ban ez a gép is szabadalmazásra került. Hogy valaki rendelt-e ebből a masinából, arról nincs tudomásunk.

Az idős mester élete végén még próbálkozott egy újfajta nyomdai gép tervezésével, de a teljes gép terveinek csak töredékei készültek el.

Kliegl József, bár tudása legjavát igyekezett hazája hasznára fordítani, mégis elképesztő szegénységben élte életét, és 1870. január 7-én ugyanolyan szegényen lépett át egy olyan világba, ahol az embert igazságosan értékelik.

Euripidész ógörög drámaíró (Kr. e. V. sz.) véleményét idézzük.	1.	CSILLAG-KÉP	LANTFÉLE	ÁSVÁNYI FÜSZER NAGY TEMPLOM		GITÁR-HÜROK!	MÉLY NŐI ÉNEKHANG	ÉGHAJLAT	KERTI ESZ-KÖZ	VÁKUUM BENT KOTOL!		SZOLMIZÁ-CIÓS HANG	FÉRFINÉV (OKT. 13.)	A HÁZBA FÖLDÜNK KISÉRŐJE		TASZÍT	LYUKAS SÁL		DRUKKOL
	B																		H
	FOLYÓ (SPANYOL)				KELLEMES SZAG						ÁLLAMI ILLETÉK			NŐI NÉV (JÚL. 27.)					
	NŐI NÉV (MÁJ. 13.)				ARAB FÉRFINÉV		TAPOS				BECÉZETT MARIA			KIS REND-ÖRSÉG			A DUMA LÉNYEGEI!		
2.	E	USA-TAGÁL-LAM	D-AM. ŐRI-ÁSKIGYÓ		FOLYADÉK SÍRÁSRÁ KÉSZTET		MOST VAN KÁTÉ			SZAMÁR-BESZÉD			DOKTOR (RÓV.)			AZ ORRA KÖZELÉBE			
	JÉZUS EGYIK APOSTOLA					KEVÉS VAN BELŐLE LAKHELY				LISTÁT OLVAS			MELY SZEMÉLY?			VÁRPALOTA RÉSZE			
	RÉGIES				RÓMAI 51					32 FIGURA JÁTEKA				BÍRÓ HANG-SZERE				EZER!	
					MAGAS NÖVÉNY		LATIN ÉS VIZET ADÓ		TÉLI CSAPADÉK CSAK BENT!		ANGOL OLAJ ORSZÁG				CSINOS KÖNNYE-ZÓ				
	VÉGTAG			HINDU ASZKÉTA				KÖNNYEZÉS ÍROTT ZENE					KERTI ESZKÖZ				EGYIPTOMI NAPISTEN		
				LAPOS CSÓNAK									RAJT A SPORTBAN				ÜNNEPÉLYE-SEN ÁTAD		
	SÓHAJ		FÜGGŐZÁR				ÖLEL RÓMAI 501				ROSTA							KILO (RÓV.)	
			HADVEZÉR (ANDRÁS, GROF)								BETEGET ELLÁTÓ							FÉRFINÉV (JÚL. 17.)	
	EGYSZER SEM FELTÉVE			KÉZBESÍTŐ				GONDOZ TEJTERMÉK					FR. ZENE-SZERZŐ						
				FRANCIA ARANY									AZONBAN, ELLENBEN						
		TARTOZÁSA VAN				REJTETT TÉNY				FOGYÓ VÍZSZINT						ANGOL SÓRFÉLE			
		NAGYTESTŰ PAPAGÁJ				RETTEG				MÁRTÍROK VÁROSA						GONDOLAT			
	MŰHOLD TALPPONT A FÖLDÖN				OLASZ ÍRÓ (DARIO)			ÜRES TÉR HÁJ		OLASZ SZE-RELEM					TÁPLÁL KÉN ÉS OXIGÉN				
					FOSZTÓ-KÉPZÓ					ÁLLATI FEKHELY					VEGYJELE				
	EHETŐVÉ VÁLIK (A GYÜMÖLCS)				VONALZÓ-FÉLE		ZÁRA (HOR-VÁTUL)				BEOLTÓ!			KÉTES!			EGYKE!		
					IZOMBAN REJLIK		CSAPADÉK				SÚRÚ HAJ			NŐSTÉNY PÁRJA			OLASZ AUTÓ-MÁRKA		
	KIS HÁZ			TITKON ELTANUL				KERÜLŐ, KAPHATÓ ÜRES KÖR!					SZÁLLÍTS IDE					FÉLSZI!	
				TYÚKFEJ!									AZ ÉDEN BELSEJE					SZINTÉN NE	
	HANGTALA-NUL SÍR!		HÁROM (OLASZ)				NAGY, LA-POSTERÜLET			LYUK A FÁBAN			KÉT SZEM DIÓ!			ISTENTISZ-TELET			
			GRAMM (RÓV.)				JEMENI AUTÓJEL			SPANYOL AUTÓJEL			FÉLSZI!			TONNA (RÓV.)			
L.N.J.	Z										PIMASZ								

Március 20-i rejtvényünk megfejtése: **Magányosnak az ija is odavész, sokaságnak a nyila is megkerül.**

Módosul a 3. liga versenykiírása

Bálint Zsombor

Négy év után módosítják a labdarúgó 3. liga játérendszerét. A szövetségben továbbra is idegenkednek a hagyományos rendezéstől (azaz 14-18 csapatos csoportokban oda-vissza), az új rendszer azonban némileg igazságosabb, mint az, amelyet eddig alkalmaztak, hiszen kizárja, hogy olyan csapat, amely egész évben végigverte a mezőnyt, egyetlen rossz nap miatt lemaradjon a feljutásról, utóbbiról ugyanis pótselejtezők döntöttek. Ilyenre pedig volt példa...

Az első lényeges módosítás, hogy az eddigi tíz tízcsapatos csoport helyett nyolc 12 csapatos csoportba osztják a csapatokat. Ez 96 csapatot jelent, azaz négyvel kevesebbet, mint eddig, a csökkentés azonban nem kelene gondot okozzon, hiszen a 2. ligából már ketten visszaléptek, és biztosan lesznek olyan feljutók, amelyek nem vállalják a részvételt, az utóbbi években mindig adminisztratív döntésekkel kellett a mezőnyt kiegészíteni.

Ami nem változik, hogy az új idényben is alapszakaszból és rájátszásból áll a bajnoki idény. Az alapszakaszban oda-vissza játszanak összesen 22 fordulót, majd a rájátszásra kettészakad a mezőny, a csoportokból az 1-4. helyezettek a felsőházba jutnak, az 5-12. helyezettek pedig az alsóházba. Ami iga-

zán új, hogy a felsőházat nem nyolc négyes, hanem négy nyolcas csoportban rendezik, az 1. és 2, a 3. és 4., az 5. és 6, valamint a 7. és 8. csoport legjobbjait összevonják. Ezekbe a csoportokba az alapszakaszban egymás ellen elért eredményeket magukkal viszik a csapatok, itt pedig csupán az „ikercsoportból” érkező ellenfelekkel játszanak oda-vissza, azaz további nyolc fordulót. Az így kialakult rangsor első helyezettje feljut a 2. ligába, míg a 2. helyen végzők újabb esélyt kapnak egy pótselejtezőn: két elődöntő és egy döntő után az ötödik feljutó kiléte is eldől.

Ami az alsóházat illeti, ide a csapatok valamennyi pontjukat magukkal viszik, és újabb kört játszanak, azaz 7 fordulót. A jobban helyezettek az alapszakasz után négy-szer játszanak hazai pályán. A play-out végén az utolsó két helyezett kiesik, illetve hasonló sorsra jut a hat legrosszabb eredményt elérő 6. helyezett is az alsóházi csoportokból.

Hogy mi lesz a 2. liga játérendszerével, arról semmi hír, noha ez alighanem a világ labdarúgásában a legborzalmasabb bajnoki kiírás, az alapszakaszban mindössze egyetlen bajnoki körrel, sorsolás dönti el, hogy ki játszik egy meccsel többet hazai pályán, és ki ellen, ami miatt eleve nem indulnak egyenlő eséllyel a csapatok.

Harmadszorra nem volt fontos

Bálint Zsombor

Gyors egymásutánban harmadszorra mérkőzött meg a Marosvásárhelyi CSM teremlabdarúgó-csapata a Seps SIC-kel. A kupa negyeddöntője, illetve a bajnoki bronzérem megvédéséért zajlott és a marosvásárhelyiek által szoros csatában megnyert mérkőzések után ezúttal minimális volt a sepsiszentgyörgyi Szabó Kati Sportcsarnokban játszott találkozó tétje, és ez a marosvásárhelyi csapat összeállításán is megmutatkozott. Egy sor fontos játékos nem utazott el Háromszékre, így hiányzott Covaci, Iszlai, Pogăcean, Butiurca, Curticăpean, a kapuban a harmadik kapus, Săbuduș kezdett, illetve nem volt ott az első sepsiszentgyörgyi meccsen piros lapot kapott és emiatt eltiltott Tifán sem. Emellett maga Cosmin Gherman vezetőedző sem volt jelen, a csapatot Vasile Moldovan kapusedző irányította. Egyszóval: a CSM beáldozta ezt a mérkőzést.

A marosvásárhelyiek szinte végig hat mezőnyjátékoskal – Toader, Barbócz, Nicola, Chertes, Lăposi, Todoran – vitték végig a meccset, és így is hosszú ideig egyenlő ellenfélnek bizonyultak a teljes létszámmal játszó hazaiaknak, az első félidőben nem is igazán látszott a különbség. A második játékrészt két gyors sepsiszent-

györgyi gól nyitotta, ez még mindig civilizált eredmény volt, tekintve a csapatok összeállítását, a végére azonban a CSM-nél több tapasztalatlanabb, nagyon fiatal teremlabdarúgó is pályára lépett, és az utolsó percekben „elszállt” az eredmény.

Hogy mi volt az oka, hogy a marosvásárhelyi klub gyakorlatilag lemondott erről a meccsről, nem tudjuk, az viszont valószínűsíthető, hogy vasárnap, amikor 18 órától az FK Székelyudvarhely lesz a Simon László Sportcsarnok vendége a bajnoki rájátszás 5. fordulójában, teljes létszámmal lesznek jelen.

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, rájátszás:

** felsőház, 3. forduló:* Galaci United

– FK Székelyudvarhely 3-3; *4. forduló:*

Sepsiszentgyörgyi Seps SIC – Maros-

vásárhelyi CSM 8-1 (2-1) (gólszerzők:

Mánya – 5., 10., 40., Kanyó – 21., Csog

– 23., Szabó – 35., Király – 39., 40., il-

letve Chertes (8.), FK Székelyudvar-

hely – Galaci United 2-2;

** alsóház, 3. forduló:* Mausoleul

Mărășești – Dévai West 4-1; *4. forduló:*

Mausoleul Mărășești – Bodzavásári Lu-

cea-făruł 7-4.

Két újonc a Nemzetek Ligája-mecccsre készülő magyar női footballválogatottban

Két újonc is bekerült a magyar női labdarúgó-válogatott keretébe, amely az áprilisi Nemzetek Ligája-mérkőzésekre készül.

Szarvas Alexandra szövetségi kapitány Bokor Blankát (MTK Budapest) és Mayer Zsófiát (Puskás Akadémia FC) hívta be a szerbek és a finnek elleni találkozókra készülő csapatba. Az együttes egyik meghatározó játékosa, Turányi Lilla ugyanakkor betegség miatt nem csatlakozik a kerethez.

„Mindkét ellenfél komoly játékerőt képvisel. Nem lesz egyszerű feladat, de célunk, hogy pontokat szerezzünk. Csakúgy, mint az előző edzőtáborban, a csapat jó formában van, bízom benne, hogy ez az eredményben is megmutatkozik” – nyilatkozta Szarvas Alexandra.

A magyarok februárban 2-0-ra legyőzték Fehéroroszországot, a finnektől viszont 1-0-ra kikaptak, így a Nemzetek Ligája B divízi-

ójának 3. csoportjában a harmadik helyről várják a folytatást.

Az együttes hétfőn kezdi a felkészülést,

majd április 4-én Szerbiát fogadja, négy nappal később pedig a finnek ellen lép pályára Tampereben.

Herczeg Andrea a román keretben

Marosludasi származású játékos is meghívót kapott a román női labdarúgó-válogatottba: a jelenleg az FK Csíkszeredánál futballozó Herczeg Andrea tagja a keretnek, amely az Észak-Írország elleni Nemzetek Ligája-mérkőzésekre készül. Az első találkozót április 4-én Bukarestben rendezik, a visszavágót négy nappal később Belfastban játsszák. Románia első két mérkőzését egyaránt elvesztette a Nemzetek Ligájában: előbb 4-0-ra kikapott idegenben Bosznia-Hercegovinától, majd hazai pályán Lengyelországgal szemben is alulmaradt, 1-0-ra.

Marosvásárhelyiek veresége Craiován

A Ladies női labdarúgócsapata viszonylag nagy arányú vereséget szenvedett a CSU Craiovától a 2. liga második tavaszi fordulójában. Az első félidőben a házigazdák már 3-0-ra vezettek, végül a mérkőzés 5-1-es craiovai sikerrel zárult.

A marosvásárhelyi csapat a 2. csoportban 16 ponttal a 6. helyen áll a tíz csapat közül, a következő fordulóban pedig, amelyet csak április 13-án rendeznek, a listavezető és eddigi valamennyi mérkőzését megnyerő Temesvári Politehnicát fogadják a víkendtelepi pályán.

Női labdarúgó 2. liga, 2. csoport, 11. forduló: CSU Craiova – Marosvásárhelyi Ladies 5-1, Szőrényvári Athletic Drobeta – FC Argeș Pitești 0-4, Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Élesdi Athletic United Bihor 5-0, Temesvári ACS Roma Florin Pădurean – Nagybányai FF 5-1, Temesvári Politehnica – Aradi UTA 7-0. (B. Zs.)

Fotó: MLSZ

Vb-selejtezők: hat gól és magabiztos norvég siker Debrecenben

A norvég labdarúgó-válogatott 4-2-re nyert Debrecenben Izrael vendégeként az európai világbajnoki selejtezők keddi második fordulójában, így vezeti az I csoportot.

Az izraeliek a gázai konfliktus miatt játsszák a hazai találkozóikat Magyarországon, ezúttal a Nagyerdei Stadionban fogadták az Erling Haaland és Martin Ødegaard fémjelezte északi riválist.

A norvégok nagy fölényben voltak a meccsen, amelyen Ødegaard három gólpasszt osztott ki, Haaland pedig a csapat negyedik gólját szerezte. Norvégia így az első két vb-selejtezőjét megnyerte – múlt szombaton Moldovában diadalmaskodott 5-0-ra – és hat pontjával a csoport élén áll.

A ráadásban dőlt el a három pont sorsa Niksicben, ahol a házigazda montenegróiak fölényben játszottak ugyan, de csak a 90+6. percben szerzett góllal tudták 1-0-ra legyűrni a ferőerieket.

Ennél is izgalmasabban alakult Szkopjében az északmacedónok Wales elleni meccse: a házigazdák a 90+1. percben előnybe kerültek, a vendégek viszont öt perccel később egyenlíteni tudtak, így végül elvittek egy pontot.

Eredményjelző

Európai világbajnoki selejtezők:

** I csoport:* Izrael – Norvégia 2-4, Moldova – Észtország 2-3;

** J csoport:* Liechtenstein – Kazahsztán 0-2, Észak-Macedónia – Wales 1-1;

** L csoport:* Gibraltár – Csehország 0-4, Montenegró – Feröer szigetek 1-0.

U21-es román vereség: nem bírtak a hollandokkal

Románia U21-es labdarúgó-válogatottja 2-0-s vereséget szenvedett a holland nemzeti csapattól kedden este, a bukaresti Diadalív Stadionban rendezett barátságos mérkőzésen. A gólokat a második félidőben, nyolc perc alatt szerezte Luciano Valente és Thom van Bergen. A korosztályos Európa-bajnokság egyik favoritjának számító Hollandia a mérkőzés nagy részében kezdeményezőbben lépett fel, sebességben, játéktudásban és ügyességben is felülmúlta a román csapatot. Az U21-es román csapat, amely zsinórban negyedik alkalommal vívta ki a részvételi jogot az Európa-bajnokság döntő tornáján, pénteken Portugáliával találkozott, és 1-0-ra nyert. A szlovákiai kontinenstornán a Daniel Pancu irányította együttes Olaszországgal (június 11.), Spanyolországgal (június 14.) és Szlovákiával (június 17.) találkozik.

U20: Román siker Törökország ellen az Elitligában

Románia U20-as labdarúgó-válogatottja 3-1-re legyőzte Törökországot kedden este Târgoviștén, a korosztályos Elitliga utolsó mérkőzésén. A csapat így két győzelemmel, egy döntetlennel és négy vereséggel fejezte be a sorozatot, amelyet Németország nyert meg. Anglia lett a második, Olaszország a harmadik és Portugália a negyedik. Románia a hatodik helyen zárt, Lengyelország mögött, de Csehországot és Törökországot megelőzve.

U19-es Eb-selejtező: Izland legyőzésével zárt a magyar válogatott

Győzelemmel zárta a házigazda U19-es magyar labdarúgó-válogatott az Európa-bajnoki selejtező második szakaszát: számára tét nélküli keddi mérkőzésen Kisvárdán 1-0-ra nyert Izland ellen. A magyar együttes múlt héten, szerdán az osztrákoktól 3-1-re kikapott, majd szombaton a dánoktól 1-0-s vereséget szenvedett. A zárófordulóban pedig úgy nyert a szigetországiak ellen Mondovics Kevin második félidei góljával, hogy az első játékrészben Yaakobishvili Áron büntetőt hárított, majd az újrálövetett tizenegyest is kivédte.

A korosztályos kontinensviadalra csak a csoport első helyezettje, a kvartett élén százszázalékos mérleggel záró dánok jutottak ki. A magyar csapat harmadikként végzett.

A vízitündér birodalmában jártak

Rangos rendezvénynek volt szervezője múlt szombaton a szovátai S. Illyés Lajos Általános Iskolához tartozó városi napközi otthon: a Bújj, bújj zöld ág... népi gyermekjáték-vetélkedő megyei szakaszának adott otthont a Domokos Kázmér Művelődési Házban.

Glígor Róbert László

Hat körzet legjobbjai adták elő játékfűzéseiket a megyei megmérettetésen
Fotó: S. Illyés Lajos Általános Iskola

segítője a gyerekeket a mesebeli birodalom útjain vezette. A mintegy hetven gyereket számláló hat csapat játékfűzéseik előadásával oldotta meg a történetet. Az együttlétet a Tücsökraj népi zenekar muzsikája tette hangulatosabbá.

A zsűri számos szempontot figyelembe véve értékelte a bemutatott játékokat, s bár ez nem volt verseny, mégis ki kellett választani a legjobbakat, így a legügyesebbnek a dicsőszentmártoniak bizonyultak, a második helyet az erdőszentgyörgyiek szerezték meg, a harmadikok a csíkfalviak és a marosludasiak lettek, a marosvásárhelyiek különdíjat kaptak, a szovátaiak dicséretben részesültek. Az emléktárgyak mellett az apróságok az önkormányzat jóvoltából utazhattak Szovátán a mesevonattal.

„A népi gyermekjátékok fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni. Ezek a játékok nem csupán a mozgás és az önfeledt szórakozás forrásai, hanem identitásunk és hagyományaink őrzői is. Az esemény folyamán bebizonyosodott, hogy a népi játékok kedveltek a mai gyerekek körében is, és jó hatással van-

nak rájuk. Ezen a napon mindannyian érezhettük: együtt játszani, dalolni és mozogni erőt ad, közösséget épít, és szebbé teszi a mindennapjainkat. A gyermekek ragyogó arca, a közösen hallgatott mese, az egymás játékának követése és a hagyományos dallamok szárnyán szálló pillanatok bizonyították, hogy van értelme a múlt értékeit a jelen gyermekei számára megőrizni, megmutatni, gyakorolni, játékaikba belecsempészni. Egy különleges nap részesei lehettünk, amikor a hagyomány és a játék találkozott, és a múlt üzenetei újra életre keltek. A vetélkedő nem a versengésről szólt, hanem arról, hogy közösen idézzük fel és éljük át azt a gazdag örökséget, amelyet a magyar népmesék, mondókák, népdalok és gyermekjátékok őriztek meg számunkra. Ez a nap emlékeztetett bennünket arra, hogy a hagyomány nemcsak múlt, hanem jövő is, és rajtunk múlik, hogy megőrizzük-e és továbbadjuk-e azt” – értékelte a rendezvény szakmaiságát Kovács Júlia, Maros megye kora gyermekkori nevelésért felelős szaktanfelügyelője.

Aranyérmet szereztek a kolozsvári magyar közgazdászhallgatók

Erdélyből a világ élére!

A kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) magyar tagozatos közgazdászhallgatóinak győzelmével zárult a 29. alkalommal megrendezett NIBS Worldwide Case Competition, amelyre március 16-21. között Kínában került sor a Jiangxi University of Finance and Economics szervezésében. A világszerte nanchangi döntőjére összesen 16 egyetemi csapat jutott be 13 országból a 2024-es globális selejtező eredményei alapján.

Nagy-Bodó Szilárd

A BBTE csapata a csoportkör megnyerése után az elődöntőben, majd a döntőben is kiemelkedően szerepelt, és megszerezte a 2025-ös világbajnoki címet, megelőzve a dobogón a belgiumi EPHEC és a hollandiai Rotterdam Business School csapatát. A győztes kolozsvári csapat tagjai: Boros Richárd (2. év, menedzsment), Fazakas Boglárka (2. év, gazdasági informatika), Kolozsi Gergő (3. év, marketing) és Kozma Krisztina (2. év, menedzsment), felkészítő tanáraik dr. Szász Levente, dr. Györfy Lehel és dr. Rác Béla-Gergely. A csapatot a versenyre Izsák Réka doktorandusz kísérte el.

Önmagában már az egy nagy eredmény, hogy a diákok kijutottak Kínába, hiszen az ott megrendezett versenyt egy világszintű selejtező előzte meg még 2024-ben, és három-négyszeres volt rá a túljelentkezés – mondta el lapunknak dr. Szász Levente közgazdász, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettese, a Közgazdaság- és

Gazdálkodástudományi Kar korábbi dékánhelyettese, egyetemi tanár, aki arról is beszámolt, hogy a döntőt minden évben máshol szervezik meg, a selejtező során pedig a legjobb 16 közé kell bejutni, akár csak mint egyes focibajnokságok esetében.

Ugyanakkor kiemelendő az is, hogy az idei elődöntőbe és döntőbe csak európai egyetemek jutottak be, ez is jól érzékelteti a felkészültséget, az oktatás minőségét az öreg kontinensen. Természetesen ez nem minden évben van így, az előző években más kontinensek egyetemeiről is jutottak be csapatok, így Észak-Amerikából és Ázsiából is, mutatott rá dr. Szász Levente.

Az esettanulmány-verseny során a világ minden tájáról voltak valós vállalati problémák, amelyekre a diákcsoportok megoldást kellett kínálnak, többek között volt egy afrikai női ruhákat forgalmazó vállalat, amelynek a globális terjeszkedési stratégiáját kellett kidolgozni, de volt olyan eset is, amely a Közel-Kelet turizmusát dolgozta fel, és voltak észak-amerikai vállalatok

által küldött esettanulmányok is. A kolozsvári diákok ebben a környezetben is megállták a helyüket, olyanira, hogy aranyéremmel tértek haza, ami kiemelkedően bizonyítja, hogy az erdélyi magyar közgazdászok világszinten is felveszi a versenyt, húzta alá a BBTE rektorhelyettese, aki arra is rámutatott, hogy ezen a versenyen a kolozsvári egyetem már letette a névjegyét. Két évvel ezelőtt szintén a kincses városból származó csapat győzelmével zárult az NIBS Worldwide Case Competition, amit akkor az Egyesült Államokban szerveztek meg, tavaly az elődöntőig jutottak a kolozsvári magyar közgazdászhallgatók, idén pedig megvédték a két évvel ezelőtt szerzett címüket, sorolta a felkészítő tanár, aki kiemelte azt is, hogy jövőben ismét egy új diákcsoportnak fognak lehetőséget adni, hogy a döntőbe jutásért küzdjön. Nem melleleg jövőben Kínában lesz a verseny, tehát egy kanadai repülőjegyért is harcolni fognak a diákok. A mostani versennyel azonban még nincs vége az izgalomnak, hiszen ebben a félévben még több megmérettetésen vesznek részt a kolozsvári diákok. A hét végén egy másik csapat indul az Egyesült Államokban egy másik versenyre, mondta dr. Szász Levente. Tehát van még bőven lehetőség szurkolni a kolozsvári diákoknak.

Elindult a MIÉRT podcastje

Hiteles információk fiataloknak

Elindult a Magyar Ifjúsági Értekezlet, azaz a MIÉRT podcastje, amely a Mind the Gap nevet viseli. A tíz részből álló sorozat epizódjait, amelyeket kéthetente fognak feltölteni a MIÉRT YouTube-csatornájára, a Marosvásárhelyi Rádió koncerttermében rögzítik. A Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával létrejövő podcast első részét hétfőn már közzé is tették.

Nagy-Bodó Szilárd

A Mind the Gap első része a nagybetűs élet kihívásai címet kapta, ez egyfajta bevezető azokba a témákba, amelyek igazán érintik a fiatalokat, mint például a szorongás, az önbizalom, vagy éppen a közösségi média. Ezek mind olyan kérdéskörök, amelyek minden fiatal fejében ott voltak és ott vannak, fogalmazott Tőkés-Szabó Blanka, a

mint le szeretnénk építeni azon negatív sztereotípiákat, amelyek szerint pszichológushoz vagy tanácsadóhoz járni ciki – nyomatékosította Tőkés-Szabó Blanka, aki azt is hozzátette, hogy várják a visszajelzéseket a podcast részéről.

– Azt szeretnénk elérni, hogy a Mind the Gap egy biztos, hiteles pont legyen a közösségi médiában és a médiazajban a fiatalok számára, egy olyan informá-

ciócsomag, amelyet biztonsággal, kételkedés nélkül választhatnak, mert a hiteles információk és a feldolgozott témák elengedhetetlenek ahhoz, hogy egy életképes és megbízható fiatalság alakuljon ki Erdélyben – mondta a MIÉRT kommunikációs alelnöke, aki arra is rámutatott, hogy akkor fogják azt mondani, hogy sikeres lett a podcast, ha egy lépéssel közelebb kerülnek egy olyan felület kialakításához, ahol hiteles információkat adnak át valós szakemberek segítségével a fiataloknak. Érdemes tehát belehallgatni a Mind the Gapbe, hiszen számos olyan téma van és lesz a jövőben, amely felkeltheti nemcsak a fiatalok, hanem mindannyiunk érdeklődését!

A győztes csapat

Forrás: hu.econ.ubbcluj.ro

– Az NIBS Worldwide Case Competitionre való kijutás és az ot-tani megméretkezés hatalmas lehetőség volt számunkra – fogalmazott Kolozsi Gergő, a nyertes csapat tagja, aki kiemelte, hogy a Gazdasági Tanácsadó Klub (GTK) szak-kollégiumba járó diákoknak a célja a fejlődés mellett az, hogy Európán kívül is versenyezhesse, máshol is megmutathassák rátermettségüket.

A felkészülés kapcsán Kolozsi Gergő a Népszerűségnek elmondta, hogy kiváló alapot biztosított az egyetemi képzés, illetve az a plusztudás, amit a GTK keretein belül sajátíthattak el, ezekre pedig még rátevéődött a versenyre való célzott

felkészülés. A győztes diákcsoport tagja szerint az esettanulmány-versenyekre gyakorlatorientáltan lehet megközelíteni, azaz esettanulmányok megoldásával, hiszen így lehet kialakítani a csapat szintjén azt a struktúrát, amivel a fontos dolgokra lehet fókuszálni az eset megoldásánál.

– A csapatból mind a négyen meglepődtünk a győzelmen, de természetesen nagyon örvendtünk neki, az aranyérem megkoronázta a hetet, számolt be őszintén Kolozsi Gergő, aki reményét fejezte ki, hogy mind az alapképzés, mind a mesteri során lesz lehetősége még eljutni más nemzetközi versenyekre is.

Versenyzizsga-felkészítő

Egyetemi hallgatóknak és kezdő tanároknak

A Communitas Alapítvány és az RMDSZ a Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézettel és a Babeş–Bolyai Tudományegyetemmel együttműködve 2025-ben is elindítja a versenyzizsga-felkészítő programot. A program célja a romániai magyar közoktatásban tanárként elhelyezkedni kívánó személyek versenyzizsgára való felkészítése. A 2025-ös évben a következő tantárgyakból indítunk felkészítőt: biológia, fizika, kémia, matematika, testnevelés és elemi oktatásban tanítóként elhelyezkedni kívánók számára. A versenyzizsga-felkészítő 12 alkalmas, hétköznapi délutánonként zajló online képzés, amelyet egyetemi oktatók és középiskolai tanárok tartanak, és érintik mind a szaktárgy, mind a módszertan és didaktika témaköreit, valamint eligazítást adnak a versenyzizsga beiratkozási eljárásairól, a tételeminták megoldási módszereiről, tanterv és óratervek készítéséről. A programra Románia területéről jelentkezhetnek: pedagógusi pályán elhelyezkedni kívánó végzős egyetemi hallgatók, helyettesítő tanárok és a véglegesítő vizsgára készülő tanárok, függetlenül attól, hogy melyik évben végeztek. A 12 alkalmas online felkészítőhöz résztvevőnként 150 (aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezők) és 300 lej (munkaviszonnyal rendelkezők vagy munkaviszony nélküliek) költséghozzájárulást kérünk, a fennmaradó összeget a Communitas Alapítvány támogatja. Kilences vagy annál nagyobb vizsgajegy esetén a hozzájárulást teljes

egészében visszatérítjük. A jelentkezés véglegesítéséhez szükséges a banki átutalás és a kifizetési bizonylat feltöltése a megadott jelentkezési űrlapon.

A benevezési díjat a következő számlaszámra kell átutalni:

Név: Communitas Alapítvány/Fundația Communitas
Adószám / Cod fiscal: 10411135

Bankszámla: BCR RO02 RNCB 0106 0266 1361 0001 (RON)

Kérjük, a banki utaláson tüntessék fel a programban részt vevő személy nevét és a következő szöveget: „contributie proiect educational”.

Túljelentkezés esetén előnyt élveznek a versenyzizsgára készülő. Emellett az elbírálásnál az aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezők esetében az utolsó lezárt év, míg a munkaviszonnyal rendelkezők vagy nem rendelkezők esetében a teljes tanulmányi idő tanulmányi átlagát vesszük figyelembe.

Jelentkezni a következő linken lehet:
<https://forms.gle/2NocVLFvhnGk4QgZA>

Jelentkezési határidő: 2025. április 5., 16.00 óra

Bővebb tájékoztatás Horváth-Kovács Mátyástól, az RMDSZ Oktatási Főosztályának munkatársától kapható a következő telefonszámon: 0731 748 833, vagy a horvathkovacs.matyas@gmail.com e-mail-címen.

(közlemény)

A NÉPÚJSÁG ALAPÍTVÁNY SZÁMÍT ÖNRE

Akárcsak az előző években, alapítványunk továbbra is hathatósan szeretné támogatni Maros megye magyarságának szellemi, kulturális gyarapodását, ösztönözni az ifjú tehetségek kibontakozását, érvényesülését, elősegíteni az olvasói igények kielégítését. **Ebben kéri barátai, a Népújság híveinek támogatását.**

KÉRJÜK, AJÁNLJA FEL JÖVEDELEMADÓJA 3,5 %-ÁT ERRE A CÉLRA!

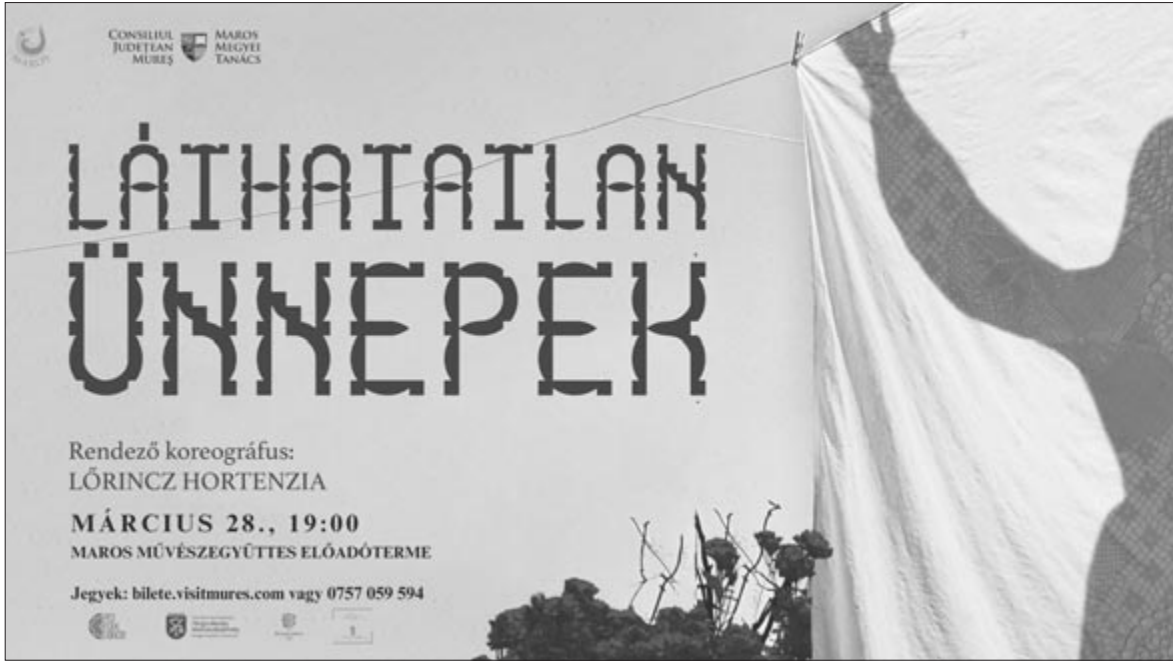
Adataink:

Név: Fundația Népújság Alapítvány

Cím: 540015 Tg. Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9. et. II.

Adószám: 5093655

Bankszámlaszám: RO96 RNCB 0188 0349 7752 0001

A Segesvári Pénzügyi Osztály közleménye ingó javak eladásáról

2025. április 10-én 12 órakor Segesváron, a pénzügyi osztály székhelyén, az 1918. December 1. út 37/39. sz. alatt nyilvános árverésen eladásra kerülnek az alábbi ingó javak:

– robotizált munkaállomás, hattengelyes robotkar, teljesítménye max. 6 kg (lehetővé teszi a szeleppel és bekötődobozzal ellátott napelemváz hegesztését) – kikiáltási ár 179.500 lej; robotizált munkaállomás, hattengelyes robotkar (lehetővé teszi a másodlagos optikai rendszernek a többcsatlakozású fotovoltaiikus cellákra való helyezését) – kikiáltási ár 95.500 lej; robotizált munkaállomás, hattengelyes robotkar, max. 12 kg (lehetővé teszi a másodlagos optikai rendszer és a többcsatlakozású fotocellák együttes alaplapra való helyezését és rögzítését) – kikiáltási ár: 137.500 lej, negyedik árverés.

A közleményt március 26-án függesztették ki a Segesvári Pénzügyi Osztályon, a Segesvári Polgármesteri Hivatalban, az adós cég székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján. Bővebb felvilágosítás a 0365/424-428-as telefonszámon, 225-ös mellék, a behajtó- és végrehajtói részlegen.

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

FAMETSZÉST, permetezést, faültetést, fakivágást, faelhordást vállalunk. Tel. 0774-574-527. (24904)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761. (25410)

SZAKEMBER vállalkozó építkezési munkákat, tetőfedést, -javítást, cserépforgatást, meszelést, vakolást, szigetelést, akár saját anyagból, vaskapu-hegesztést, kerítést, bármilyen bádogosmunkát, kerttakarítást, a hordalékot elszállítjuk. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. László. Tel. 0730-764-518. (25336)

MEGEMLÉKEZÉS

„Csak az hal meg, akit felednek, örökké él, kit igazán szeretnek.” (Kosztolányi Dezső)
Szomorú szívvel, soha el nem múló fájdalommal emlékezünk

KOZMA ZOLTÁN TAMÁSRA
halálának ötödik évfordulóján. Nyugodj békében, örökre szívünkbe zártunk!

Szerettei. (p.-l)

„Az élet csak egy állomás a lélek útján.”
Szomorú szívvel emlékezünk március 27-én a szeretett férjre, édesapára, nagyapára,
FEKETE GYULÁRA (Gyuszi)
halálának 8. évfordulóján.
Emlékét őrzi felesége, fia és unokái. (25404-l)

E napon egy felejthetetlen és önfeláldozó
Édesanyára emlékezünk
ÁMENT JÁNOSNÉ
szül. BABOS PIROSKA
halálának 50., születésének 100. évfordulóján.
Nyugodj békében, drága Édesanyánk!
Janika és családja. (-l)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a jólelkű, felejthetetlen férj, édesapa, nagypapa, barát,

SZÁNTÓ DEZSŐ
mérnök-tanár

életének 88. évében, 2025. március 22-én örökre megpihent.

Drága szeretettünket március 28-án, pénteken 11 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi katolikus sírkertbe, a felső ravatalozóból, katolikus szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (25440)

SPITAL DORA OPTICS

Magas színvonalú fizetésköteles és térítésmentes orvosi szolgáltatások

Innovatív diagnosztikai és terápiás eljárások

Modern és kényelmes környezet

Szakrendeléseink:

általános sebészet · belgyógyászat · endokrinológia
érsebészet · fül- orr- gégészet · gasztroenterológia
kardiológia · szemészet · plasztikai sebészet · tüdőgyógyászat

Keress bizalommal!

 0771195340

 Marosvásárhely, Cukorgyár utca, 18E.

 www.doraoptics.ro

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci
GUCCI
Egy sikeres dinasztia története

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres dinasztia története

Leiner Laura
40 NYÁRI NAP

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Leiner Laura
40 nyári nap

Kultúrcsepp
CSÜTÖRTÖK 21⁰⁰

ETV
ERDÉLY TV

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929	
- információ	- 118-932	- vidék	- 0265/929
- általános	- 118-800	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Központosított ügyelet			- 0800/800 928
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Aquaserv:	
• Rendőrség	- 0265/202-305	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
• Sürgősségi szolgálat:		- központ	- 0265/208-800
- gyermekeknek	- 0265/210-177		- 08008 208-888
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat,		• Vasútállomás	- 0265/236-284
8-16 óra között:	- 0736-883-110	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/215-119
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	Nemzetközi halottszállítás	- 0744-282-710
	- 0265/312 436	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	
	- 0265/250-120	koporsók,	- 0265/263-865
	- 0265/263 351	kellékek,	- 0745-606-215
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koszorúk	- 0745-606-269
• Dora Optics	- 0733-553-976	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Dora Medicals	- 0265/212-971	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
• Radiológia, echográfia			- 0265/262-907
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		
• Prefektúra	- 0265/266-801		
• DIGI	- 0365/400-401		
	- 0365/400-404		

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

"AZ ALKOTÁSI FOLYAMAT SZÉPSÉGE"

SAJGÓ ILONA
TEXTIL ÉS FESTMÉNY EGYÉNI KIÁLLÍTÁSA
#sajgoilona75

MEGNYITÓ:
2025. MÁRCIUS 27.
CSÜTÖRTÖK 17 ÓRA
BERNÁDI HÁZ
MAROSVÁSÁRHELY

A kiállítást megnyitja:
Nagy Miklós Kund, publicista, művészeti író

Média támogatók:

Marosvásárhelyi Rádió România

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM